

MÉCS LÁSZLÓ
EDDIG MEGJELENT MŰVEI

HAJNALI HARANGSZÓ

Ungvár, 1923

(teljesen elfogyott)

RABSZOLGÁK ÉNEKELNEK

Berlin, 1925

Voggenreiter Verlag

VIGASZTALÓ

Berlin, 1927

Voggenreiter Verlag

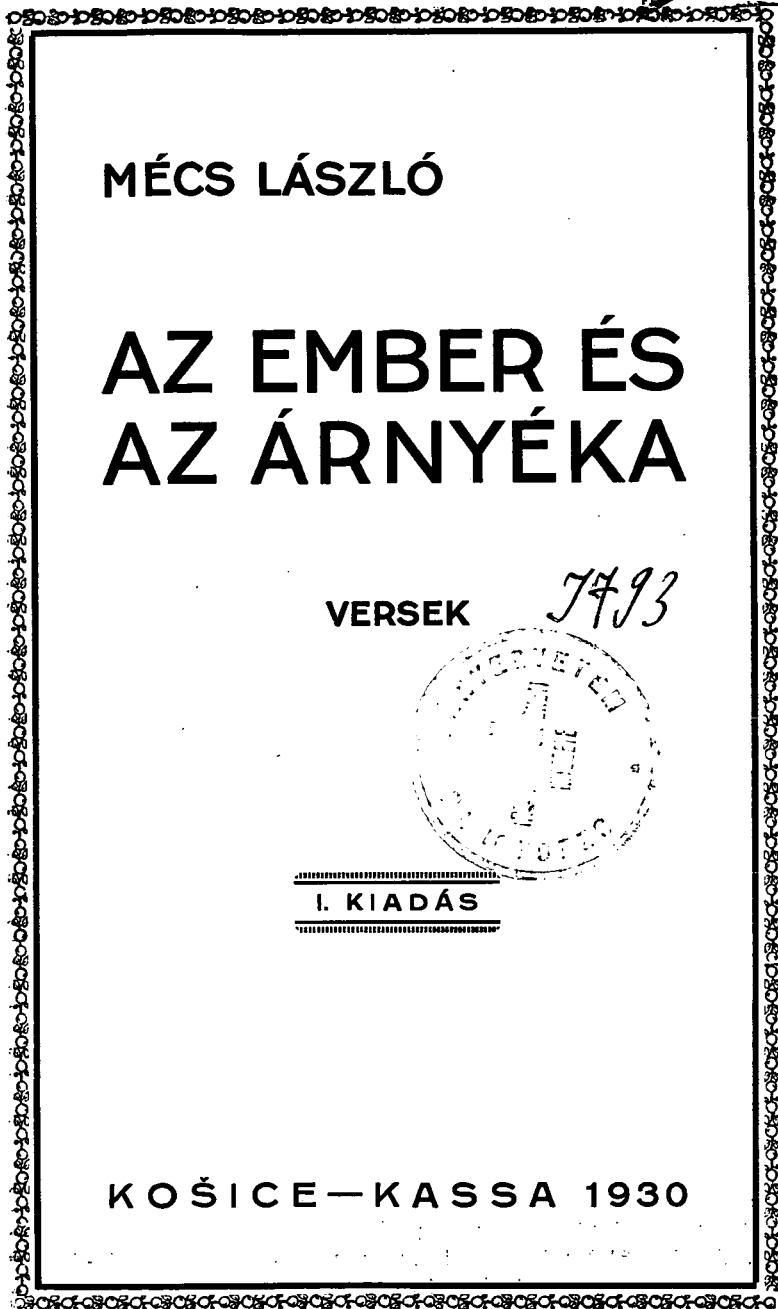
E két utóbbi verskötet egy pár példánya kap-
ható még a Kazinczy Kiadóvállalatnál

Előkészületben :

ÜVEGLEGENDA

valamint az első három kötet új kiadása

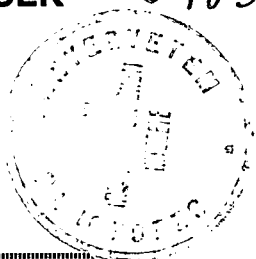

MÉCS LÁSZLÓ

AZ EMBER ÉS
AZ ÁRNYÉKA

VERSEK

7793

I. KIADÁS

KOŠICE—KASSA 1930

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Régészeti Intézményi Könyvtár és Levéltár

Lélt. napló: V. a. Lsz.: 5926

csoport: _____ sz. m. _____

0

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000597467

Copyright 1930 by Kazinczy Kiadóvállalat, Košice-Kassa
„ATHENAEUM“ Kassai Könyvnyomda és Lapkiadó R.-T.
Košice-Kassa 2839

FALUSI HOLD ALATT

Pinter Jenőnek,

ami felépítette a magyar irodalom nagy
csücsjét, az Irodalomtörténetben,
mely birtoklással rendelkezik a Falusi Hold
alól

Micskay

királylakás 930 ort.

PINTER JENŐ
1880.

AZ ÉN HÁZAM

A ház, amelyben én lakom, fácán-lábon foroghatott, varázs-kastély volt valaha. Most guggol mint fagyott halott. De furcsa! Minden oldalán más-más világ van, más szobák, más évszak és más hangulat csinál unalmat vagy csodát.

Az egyik oldalán a Nap, mint égi mágnesvas, tüzes, kihúzza a Föld titkait: hajat növeszt a lány füzes, a szépség ibolyányira, a jóság egy vetésnyire nő, nő a földből s Április szikrát szór ágak végire.

Van úgy, hogy épen itt lakom s ha kinézek az ablakon egy ifjú futkos meztelen (az én orcám és alakom), a lába forrásként feszül, a szeme kéken ámuló, s aranyló gyermek-trombitán kacag az élet-induló.

A másik oldalon a Nyár, a verejtékező paraszt, kiüzött Ádám, izmosan arat, egy percet sem halaszt, vagy malmot épít, vagy hidat, de küzd a két dacos tenyér, mert boldogság kell és kenyér s az ördög győz, ha ő henyél.

Van úgy, hogy én csak itt lakom s ha kinézek az ablakon, az izzadó Nyár én vagyok (az én orcám és alakom), kaszát suhintok, zúgatom a malmokat s a gépeket s millió gépen harsogom a világ-munka-éneket!

A harmadik házoldalon a fény a Földről lefolyik, madárdal délfelé folyik, nagy köd-kotló ködöt tojik, a köd változva gomolyog, halálsejtelmek, fantomok vigyorgnak itt, vigyorgnak ott. Nyirkos haraszt. Életromok.

Van úgy, hogy én csak itt lakom s ha kinézek az ablakon, egy köd-alak jár könnyesen (az én orcám és alakom), ezer sebéből hull a vér, minden vércseppből nő a rém és nő a köd s a félelem — pedig Nap van szive helyén.

A negyedik házoldalon halálos csendben hull a hó,
mindent temet, temet, temet, mi illatos és illanó,
mi kacagó és rohanó, a tél, a tél az sose szép,
a gyilkos szó: „fehér“, „fehér“ koporsónál is feketébb.

Van úgy, hogy én csak itt lakom s ha kinézek az ablakon:
jégcsapszakállú hóember (az én orcám és alakom),
jár, temet, átkoz és temet, mint aki semmi jót se vár,
amiért élni érdemes. Vállán varjú van s mondja: kár.

— Más ember vagy jó, vagy gonosz, vagy gyermekes, vagy férfias,
vagy borongó, vagy hősie, vagy álmodó, vagy vágy-hias,
— én folyton folyvást változom, varázs kastély volt rég e ház,
borzongás rázza néha, láz: hol oda ráz, hol ide ráz.

MINT A MADARÁSZ

Ki tudja, honnan jönnek ők?
Talán a Szépség erdejéből,
tán a teremtés tengeréből,
tán Isten-álmok dzsungeléből,
csak húznak ősszel és tavasszal,
ha tél tombol, vagy nyár arat,
húznak a szépség-madarak.

Én lesben állok, mint a madarász.
Nincs éjjeleni, se nappalom.
Tört, lépvesszőt rakok titokban:
kertekben, sűrű csallitokban,
álmok tornyán vagy magyar vágyak ormán,
nyomor-kunyhókon, szélmalom-vitorlán,
gyóntatószékben vagy cigány vonóján,
koporsóban vagy csecsemői pólyán,
tört, lépvesszőt rakok titokban
és lesben állok, mint a madarász.

Mert van madár, mely május-fákon ül meg
és ott repdes, hol emberek örülnek,
És van madár, mely a gyónás-vizében
szeret fürödni s ott ragad a lépen.
És van madár, mely sohse kötött máson,
csak tiszta, szűz menyasszonyok szivén,
mint gyönyör-teljes boldogság-tojáson.
És van madár, mely magyar vágyak várán
turulként virraszt a jövőbe árván.
És van madár, mely forradalmas éjjel
mint vérbe mártott vércse vijjog kéjjel.
És van madár, mely minden ezer évben
csak egyszer száll s ha megragad a lépen:
nótája nemzedékek álmát színesíti.

Én lesben állok, mint a madarász.
Sok elrepül, sok megmarad.
Elrejtli a kis madarat
a cifra, zengő drótú vers-kalitka,
A vers-kalitka titka eladó:
búcsún, bódében, boltban kapható.

És várom azt a madarat, mely egyszer
repül csak minden minden ezer évben,
mely nem ragadt meg semmiféle lépen,
nem kapható bódében, azt a ritka
szépséget, mit nem látott szem, kalitka
s nótája nemzedékek álmát szinesíti.

ÖRÖKKÉ BIZONYTALANUL!

Ezüstpárás szép éjtszaka. A kerti kőlépcsőn ülök.
A föld lélezkzik milliárd tulipán-szájacskán keresztül,
mint nagy otromba kozmikus állat, mely alszik s meg se rezdül.
A holdkaréj holt. Hallgatag. Meg-nem-fújt boldogság-tűlök.

Jó volna most bolondosan kinyúlni érte hősien
és fujni, fujni, mint Roland, vagy Oberon kamasz-veszettül
s míg táncolnának fák, folyók s az emberek az élvezettül
s táncolnának a temetők: tán megnyugodna bús szívem.

Csak álmodom, ábrándozom és azt hiszem, hogy én vagyok.
A Föld meg engem álmodik és milliárd más földi létet:
embert, madarat, felleget, tengert, börtönt, kalitkát, lépet.
Az Isten Földet álmodik és milliárd más csillagot.

Sötét sejtelmem súgja, hogy színházi süllyesztőn ülök.
— Örülhetnék. Ifjú vagyok. Van kertem, házam, sok barátom,
csodákkal telt hajóimat nem írta még meg sunyi zátony,
és mégis fúvatlan maradt a fényes boldogság-tűlök!

Kölyök-koromtól így megy ez. Valaki állt hátam mögött,
sötét, sejtelmes és gonosz. Expresszemen ő volt a vészlék.
Méreggel ő keverte be az öntudatlan percek mézét.
Hófehér lélek-falamon ő festett mindig ördögöt.

Ezüstpárás szép éjtszaka. Szív mért versz oly nyugtalanul!
Valaki ment a kert előtt, nem láttam csak fényes kaszáját.
Tán ember volt. Tán a halál. Tán megszemlélte házam táját.
A föld lélezkzik boldogan. Az ifjuság fut mint a nyúl.

KI ADJA VISSZA?

Mik kékek voltak mint az ég,
mely boldog emberekre néz,
sötétek, mint az Ibolyák:
a tavasz-csókok nyomai,
gyönyörű gyermek-szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?

Mik mindig leftek új csodát:
hogy úgy magától lesz tavasz
és lesz vetés és lesz virág
s karácsonyt rejt a tél, a tél,
csodát csináló szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?

Mik úgy nézték a meztelen
fürdő lánykákat, mint akár
a fürdő kis legényeket
s nem tudták Ádám kínját,
ártatlan gyermek-szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?

Mik látták a tündéreket
a Hernád-parti fák alatt,
törpéket a gombák körül,
boszorkányt és Szűz Máriát,
mesélő gyermek-szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?

Mik látták még a nagyapát
és nagymamát s a másikat,
ki élő báránykát hozott
s nagynak látták a nagyokat,
szép hősi gyermek-szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?

**Mik látták álmok lapjain
Tündérország térképeit
s még látták a térképeken
a régi Ország képeit,
nagy, büszke gyermek-szemeim:
ki adja, ó ki adja vissza?**

**Ettem a jó s a rossz tudás
fájáról, mint a többiek
és elgurult két viola
varázsgolyóm: gyermekszemem
és elnyelte az Óceán
— s nem hozza soha senki vissza!!**

FALUSI HOLD ALATT

Egyszerű, buta hold alatt
egy szorongó ember halad.

A faluban végig megyek,
néznek az ablaküvegek.

Nézik füttetlen ajkamat,
ajkamon egyszer fütty fakadt.

Bölcsőbb lettem mint Salamon,
a bölcsök zsákja vállamon.

Híúság s minden híúság:
ily s más kincsekkel telt a zsák.

Eladnám zsáknyi kincsemet,
ki megnevettet engemet.

Kóborló rongyszedő zsidó:
gyűrűje, füttye csábító,

bolyongtam erdön és dűlön,
de szépen szólt a fütyülöm,

gyönyörű gyűrűk: napjaim,
reményeim: smaragdjaim,

valódi gyöngyök: vágyaim,
terüljasztalkám, táljaim!

Pazaroltam e dolgokat
s kaptam bölcsesség-rongyokat.

Hé, ki veszi meg zsákomat,
nevetlen szorongásomat?

... A Csend vet... hallgatás terem.
Minden ház titkát ismerem.

... E házban hirtelen halál.
E házban egyszer bicska-bál.

E házban orgiáz a gög
és butasága szinte bög.

Mért néz oly vádlón ez a ház?
E házban nagy nyomor tanyáz.

Mért kacag minden ablak itt?
E házban menyasszony lakik,

merengnek rózsaszálain,
de tovább visznek lábalm.

Tán ismeritek Mécs Lacit.
Az ő házában ki lakik?

Az ő lelkében ravatal,
rajta egy halott, fiatal,

próbálta már temetni őt,
de nem jöttek halottvivők,

az ifjusága fekszik ott,
eltemetetlen szent titok,

betölti az egész lakást
s mert nem lehet találni mást,

házára tornyot épített,
(Istenhez nyúló nagy hitet).

Szive (hogy Istené legyen)
harang lett a torony-hegyen.

A torony nő, az égbe nő
és ott lakik szerényen ő.

Sokszor bizony nem alhatk,
mert földszinten halott lakik,

éjjélkor néha felül ő,
nálá a régi füttyülő,

szépen füttyülni kezd a holt
s táncol a torony és a hold...

CSAK ENNYI AZ EGÉSZ

Igen, lehettem volna én is boldog,
az én utam is éppen arra vitt.
A kert elébe értem, mely reám várt.
Szerelem. Rózsák édes mámora.
Gyümölcsfák. Csend. Családi tűzhely.
Szántás-vetés hűmúszban, szerelemben,
Irtás-oltás fákbán, gyerek-szívekben.
A nagyvilág villámaít fogó,
vihar-szordínós villámhártók.
A nagyvilág lármáját átszűrő,
dallammá szűrő zúrzavar-szűrők.
Leány-hajszálon függött az aranykulcs.

De megfordultam, nem tudom miért.
Én nem vagyok hős, nem vagyok erős.
Nem tudtam, hogy mit rejt a másik út,
hogy mi a cél és mi a harc a célért,
hogy mit keressek itt a másik úton.
Csak megfordultam. Ennyi az egész.

Csak annyit tudtam, Valaki szeret.
Valaki nagyobb minden boldogságnál,
minden csendnél és minden szerelemnél,
nagyobb a Földnél és nagyobb az égnél.
Tudtam, szeret. És ennyi az egész.

Hagytam magam szeretni, mint a gyermek,
a Jézus Krisztus ember-ideálja.
Hagytam magam vezetni, mint a gyermek.
A gyermekben nincs cél, nincs hősiesség,
csak megy, ha küldik s nem tudja miért.
És küldtek, Mentem. Ennyi az egész.

És jártam mint a főbbi vándorok.
Fecskét kérdeztem és fülemléket.
„Mi nem szövünk, mi nem fonunk,
mi nem szántunk, mi nem vetünk,
mégsem vagyunk mi céltalan csavargók:
mi hozzuk a tavaszt s a dalt.“
És vándoroltam. Ennyi az egész.

Van úgy, hogy játéklovacskát kapok
s játék-ekécskét nyomnak a kezembe.
Gyerünk, gyerünk játéklovacskák,
gyerünk, gyerünk játék-ekécske,
nem kis családi kertben, sem megyében,
de országos határban megy a szántás.
S játék-köténykét is kötnek élembe
és teleszórják furcsa új magokkal,
hogy vetegessek hetedhét határon
s én játszadozom. Ennyi az egész.

Arany puskát, arany kardot kapok,
a világosság játék-fegyverét.
Harcolnom kell a hétféjü sárkánnyal,
sötét-magammal s a sötét világgal,
sötét Sátánnal és sötét pokollal.
És néha mintha varázs volna rajtam,
nem fog golyó, tűz, nincs Achilles-sarkam
s majdnem olyannak látszom, mint a hősök.
S néha sebezhet még a csillag-fény is
és vért csapol egy érzelem-tövis.
Én nem vagyok hős s hőst kell végigjátsznom
s én játszadozom. Ennyi az egész.

Néha futok és félek, hogy megállok.
És néha állok s félek, elbukom.
És néha fekszem s félek, hogy elalszom
és eltapos örökre a Sötétség.
És néha sírok reggel, hogy énekeljek este
s kísírom magam este, hogy kacaghassak reggel.

Igy játszom én a könnyel és kacajjal.
Én nem vagyok hős. Ennyi az egész.

Nem tudtam, hogy ez így lesz, nem kívántam.
De nem síratom vissza azt a kertet!
Valaki engem végtelen szeret,
nagyobb a Földnél és nagyobb az égnél,
hagyom magam szeretni, mint a gyermek:
s csak ennyi, ennyi, ennyi az egész.

LEVÉL ISTEN HÁTA MÖGÜL

Igy élek én barátaim: szegény legény, szegény regény.
— Állhatnék most Rómában is, a San Pietro tetején
és hallgatnám a zürzavart, a világ szíve hogy dobog,
hogy kavargó a keverék: a muzeumok — s templomok.

test-lélek, jó-rossz, múlt-jelen, minden keresztény vagy pogány?
Vagy állnék India felett a Himalája homlokán
és nézném, hogy a szerelem, a Káma-isten mit mivel:
hogy száll a pille párosan, szerelmes nő a férfivel,

patak patakka párosul, virág virággal vétkezik,
a lét a csókban lép tovább és csóktól csókiig érkezik,
kezdetben volt a Szerelem az öntudatlan Föld felett,
így szültél ihletet, tudást világ bölcsője, Napkelet.

Egyiptomban a sphynxeken nézném: a vakszem mit dadog
s tagadnám költött titkait, csak egy titok van: én vagyok
A földön nincs más tragikum, csak egy: a kínzó Öntudat,
álmodni vágysz s az Öntudat álmodból mindig felugat.

Megkérdeném Moszkvában a vörösre festett vén Napot,
való-e a jövődőlés, mit papoltak az új papok?
A vörös napfény több kenyért s ezerjófűvet nötetett?
Kevesebb lett a börtön ott? több lett a jóság, szeretet?

Nem hal meg ottan senki sem? Nem fáj a kínzó öntudat?
Az Eiffel-torony tetején nézném, hogy Páris hogy mulat,
hogy hazudnak a franciák, hogy hazudnak az angolok,
milyen biztos a háború s a béke mily bitang dolog.

Lehetnék itt, lehetnék ott. — S elzár szegényes paplakom.
Hét méter hosszú a szobám. Ha kinézek az ablakon,
koporsókészítő lakik az utca tulsó oldalán,
cégér kell a halálnak is: koporsó lóg a ház falán:

ezt látom ősztől májusig, midőn nincs függöny kertemen:
a kertemet sövényező bokroknak ága meztelen.
De májusban kinő a szép zöld-lila függöny: orgona
s nem néz velem farkaszemet a koporsó s a babona.

Igy élek én barátaim: Szegény legény, szegény öröm.
Házam táján a szemverést valahogy mégis megtöröm.
— De itt a lelkem: fölfeszült, mint csillagvizsgáló torony,
csupa-ablak volt, fény-ívó, messzire néztem egykoron.

A fantázia látcsövén hányszor láttam Utópiát:
gyöngyöt szedett korának a lyukaszsebű szegény diák.
A történelem látcsövén bejártam elmúlt korokat,
ittam görög nép örömét, római borsolt borokat.

Gyerekszememmel néztem a mindennél édesebb jelent,
hogy folyók, eszmék, fellegek vérkeringése mit jelent.
Imádkoztam, hogy úgy legyen: szebb jövőt lásson a szegény,
minden faluba jusson fecske, minden leánynak vőlegény,

a kerteket cukrozó Isten úgy ossza el madarait:
több jusson a szegény kertjébe s dalolják el a gondjait,
minden virágnak jusson harmat, minden gyereknek szeretet.
Igy éltem az üvegtoronyban, mely fény-szemekkel nevetett.

Én nem tudom, mi van velem, de üvegtornyom megvakult.
Földszintl vacok a szobám. Az életem homályba hullt.
Folyton farkaszemez velem a koporsó s a babona
és nincs tavasz, virágnylás, nincs lila függöny: orgona.

Igy élek én barátaim. Ne vessetek reám követ.
Én nem hiszek már a tavaszban, de várok egy mentőövet,
szent tébolyt, amely kiemelne, mint a sok őszi vadludat
és ragyognának újra mind a tájak, tornyok és utak!

MOST JÖSZ ELŐ ARANY CIPÓ?

Most jösz elő arany cipó, Istenke kalácsa?
Most jösz elő mesebéli arany álmunk, holdunk?
Nem etted a lelkünket: barna ködök rácsa,
kormos rémek függönyöztek, amíg bandukoltunk,
szél vonózott, gonosz zenét zúgott az éj-brácsa.
Így megrágtak csillagszámos, acélkék egerek...
Most jösz elő, hogy megszoktuk a barna kenyeret?

Most jösz elő arany cipó, szép ifjúság, álom?
Kerestelek kamasz-korban könyvek közé bújva,
kerestelek háborúban halál-karneválon...
Elfedezett a nagy vihar vér-ködöket fújva
és vonózva éj bögőjén boszorkányos bálon.
Így megrágtak csillagszínü, egér-iogú vágyak.
Most jösz elő, hogy a kedvem öregesre bágyadt?

Most jösz elő kifli-véknyan édes ifjúságom?
Mit csináljak most már veled? csukjalak ládába,
mint zsigori vének teszik, vagy éljem világom?
Kapjalak be egy-nyelésre, mint sok duhaj, kába?
Örökségnek őrizzelek, — se fiam, se lányom,
kőd előttem, köd utánam, megszakad a lábnyom...
Most jösz elő arany cipó, Istenke kalácsa?

ITT VOLTAM 1927

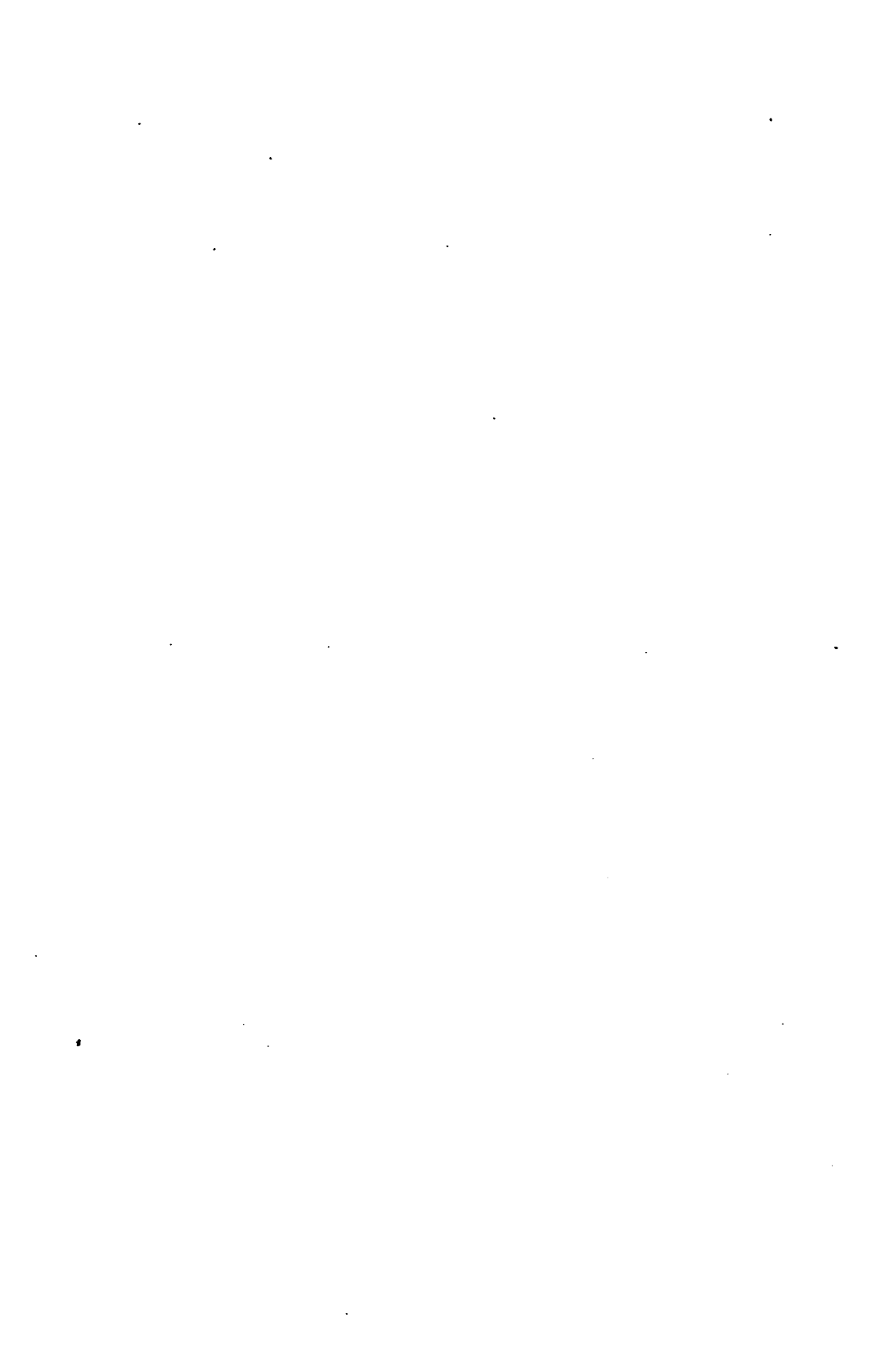
A tehenészüinket besorozták katonának.
Először káromkodott, aztán hallgatott, aztán fűtyörészett.
Ma az istálló kertli falán felírást találtam.
Valami szöggel véshette a viharvert vakolatba:
„Itvoltam kovács imre 1927.“
Ki kíváncsi erre? — Gondoltam magamban s kacagtam.
Gurultam a kacagások fényvirágos ormán.
Aztán megtorpantam, mint ki sötét szakadékhöz ért.
Kikacagtam az örök Ember örök mozdulatát.
Évezredek óta soroz a földön a Halál.
A regruták káromkodtak, aztán fűtyöltek rá.
Rávésték nevüket az idő vén vakolatára.
A barlanglakó kövel karcolta nyomát a sziklákba.
A fáraók piramisokból rakták ki nevüket.
A vezérek népek vérébe mártották kardjukat
s úgy irták nevüket a dicsőség pantheonjára.
A költők tintává izzadták isteni vérüket
s ráírták nevüket fűre, fára, népek falára.
Igaz, izgat a gondolat: arasszal tovább élni,
de pantheonok dőlnek, hull az idő vakolatja...
Én az élet szolgája voltam, besorozott a Halál.
Néha átkozódtam, néha imádkoztam, néha énekeltem.
Költő voltam, tintává izzadtam isteni véretem.
Ráírtam nevemet báltermek falára, templomok falára.
Ráírtam nevemet tavaszok kék-selyem sátorfalára,
(csicsergő fecske rácikkázta magát a kék égre.)
Ráírtam nevemet telek jégpalotájára,
(téli varjú nyomot hagyott a folyók jegén.)
Ráírtam nevemet tapsoló tömegek lelkesedésére,
(a hold ráírta arany arcát a zöld tavak vizére.)
Ráírtam nevemet szegények házára, gazdagok házára.
Ráírtam nevemet a magyar nemzet várfalára:

ITT VOLTAM. 1927. MÉCS LÁSZLÓ.

A SZEGÉNYEK TÜKRE

A SZEGÉNYEK TÜKRE

A szegények tükre szomorú:
arcpírító, arctorzító,
nyomorító, szomorító,
a szegények tükre szomorú.

Nézz a szurdékokba, viskókba:
vásáron vett rossz portéka,
bosnyák, zsidó hulladéka
függ a szurdékokban, viskókban.

Szegénynek a tükrök hazudnak:
vasárnapi ábrázatját,
Krisztus-arcát nem mutatják,
szegénynek a tükrök hazudnak.

Néha nézi magát a szegény
gazdagoknak szemtükrében:
s megvertebb lesz, mint volt régen,
hogya nézi magát a szegény.

Gazdagok szeme: gonosz tükör,
leprás, tolvaj, rossz, csenevész
minden szegény, ki belenéz,
gazdagok szeme: gonosz tükör.

Agitátor szeme: vad tükör,
szegény arcán vért mutogat,
emberfaló farkasfogat,
agitátor szeme: vad tükör.

A szegények tükre szomorú:
arcpírító, arctorzító,
nyomorító, szomorító,
a szegények tükre szomorú.

**De adnám a szemem tükörnek!
Szívem mézeskalács lenne,
szemem a két tükör benne...
De adnám a szemem tükörnek!**

**Ott függnek a vályogfalakon.
Mutatnám a szenvedőket,
ahogy Jézus látta őket
s ott függnek a vályogfalakon...**

KEZDD EL TÜNDÉRMESÉDET ÉLNI!

Te csúnya ember-figura, országút sánta vándora,
az ifju Nap téged röhög, gyaláz az út hitvány pora,
sudár jegenye megtörött törzsed gúnyolja, méreget,
a semmiházi madarak kezded szídják, mert kéreget.

Pedig, pedig ha jól tudom, te rólad szól a Biblia,
hogy Isten arcát hordozod és érted élt Isten fia.
Ha jól tudom, Napóleon, Hunyadi voltál s más vezér,
intésed lesték milliók, miről legenda, dal beszél.

Te voltál Don Juán, Gyönyör szirén-dalára nem süket,
hajfirtödért nők, légiók ördögnek adták lelküket.
Voltál Petőfi és kezded az Isten titkát csente le.
Voltál Asszíszi Szent Ferenc, a lelki szárnyak mestere.

Te voltál május elsején a nép-rivalgás: élni jó!
Te voltál a hős, himnuszos, a pócsi víg processzió!
S most itten ballagsz bicegön, bocsánat-kérő koldusan,
gúnyolnak fák és madarak s a nap-kacaj reád zuhan.

Furcsállom ezt a helyzetet! Valami volt és elveszett.
Varázsigéd volt valaha s most ellefedte csöpp eszed.
Hol hagyta el, hol hagyta el varázslámpádat Aladin?
minek szolgál szerencse, sors s ha kell, ezer s ezernyi dzsinn?

Ha most megvolna, mondanám: dörzsöld meg lámpád Aladin,
ma véget ért a vágy, a kín, kezd el tündérmesédet, im!
Van hadsereged, billlós! Fátum-lovad, víg vágatód,
megérzi a világ urát, ki mondja: eb ura fakó!

Rettentő tél szakadt reánk. Csak ennyit szólj: tavasz legyen!
És úgy leszen. És nagy öröm tavaszodik völgyön-hegyen.
Vagy palotákat építesz belagyott remények jegén:
s palotát, terülj-asztalkát kap minden nincstelen szegény.

**Vagy mondd: minden bacillusok, tüdővész, tífusz, csend legyen!
Minden betegség, csend legyen! Az ember teste szent legyen!
Avagy: lélek-fincmítő, közös világfürdő legyen,
mindenki egyszer bent legyen, büntől mindenki ment legyen,**

**mindenki vállán szárny legyen, találka a Montblanc hegyen,
az Istenhez vihar-dalú világzarándoklat megyen...**

**— Így kéne szólnod! S itt bicegsz bocsánat-kérő koldusan,
gúnyolnak fák és madarak s a nap-kacaj reád zuhan.**

EGY HANG A NÉPBŐL

A történelem vad folyam, de akkor épp megállott:
elgátolták (szokás szerint) rossz tanítók, tanárok,
farizeus írástudók, papok, ráklelkű vének,
krajcáros bölcsek, kik csak a gyönyörtanban hívének,
a régi Rend, a légiók és élükön a Császár.
Vasgát mögött a vad folyam nem volt már több mocsárnál.

A vasgát előtt megjelent a jó szamaras Ember,
szegényen, árván, szeliden, csillagon-túli szemmel.
Ekét húzott a samara és mély barázdát vágott
és szólt: ez az új folyamágy, legyőzöm a világot.
És tanított és gyógyított, halott felült szavára.
Magáról mondta: én vagyok a királyok királya.

S kacagtak az írástudók, papok, álarcos vének,
krajcáros bölcsek, kik csak a gyönyörtanban hívének.
De rajongtak a rongyosak, kézművesek, halászok,
akiknek nem volt semmijük, de a szívük kilátszott
s míg a nagyokat nevetés és gyűlölet kirázta,
— az ő szívükön húzott át a krisztusi barázda!

S amíg a vének és papok ácsolták a keresztet,
egy hang a népből felkiált, hogy minden belereszket:
„Áldott a mēh, mely hordozott s miket szoptál, az emléők!”
S rá felzúdultak a vizek, a gáton átszüremlők
és elindult a hang után a történelem árja
s folyik, míg egyszer elnyeli szent Isten-óceánja.

RÉQUIEM

A temető már kítátotta száját, féreg-fogak várták az özvegyet.
Komor halottvivő parasztok. Kántáló kántor. Pap. Circumdederunt.
Az égen részvét-felleg feketéllett. A részvét-felleg halkan könnyezett.

A Nap vérzett, hullott, mint órlási anyaszív, mely sötét sebet kapott.
Kigyúlt a sok-sok milliárdnyi csillag, reszkettek mégis fák, füvek, virágok:
jóság-mennybolton milliárdnyi csillag nem tud pótolni egy lehullt Napot!

Parasztl sirás, primitív, nehézkes. Kérges kezek imája. Puritán.
Négy árva sírt a koporsó négy sarkán. Az árvaság útján tövis-magot szórt
egy Kéz. A gyászban négy kis szív piroslott, négy zokogástól rázott tulipán.

NYÁRSPOLGÁR 1929-BEN

Körülte ál-történelem, ál-békekonferenciák.

S valami részeg dáridót és színes bacchanáliát
foszforeszkál a rothadás: testkultusz, tempó, technika,
box-, tennis-, szépségversenyek, pénz, élvezet, Amerika.

Ő taglózottan és kukán egy-helyre néz, mint egy süket,
nevetnek rajta, mint aki nem érti már a nyelvüket,
Dante poklánál rémesebb, vadul lelékezett pokol
forr benne s idegeiben egy égett világ haldokol.

Hitt egy királyban, hitt a jó hazában, feljebb-léptető
szamárlétrában, a kenyér szentségében (a vastető:
a jogrend, törvénytár alatti), munkával szerzett kis vagyon
várásában, nyugdíjban és a műveltségben hitt nagyon.

Most él, de lézeng, mint a légy, melyet egy mocskos pipaszár
lyukján keresztülkergetett egy vén pipás, egy szalmaszál
végével ösztökélve át. Szivárvány szárnyán szenny, mocskok,
csak néz, bár a napfény nevet, száz papagály gyönyört locsog.

Átkergették egy alagut kormán, walpurgis-éjszakán,
a vérszennyes történelem legluciferibb korszakán,
lelkét és angyalszárnyait átítatta a fürtelem,
mossák a konferenciák szagos szappannai és selyem

törlővel is törölhetik... Négy évig embervért ivott,
farkasként föld alatt lakott, nem voltak szentek a sirok,
sem a szüzek, sem a család, sem a testvér, sem a fehér
emberi álmok és hittek. A föld szomjas volt, folyt a vér.

**Öt évig új komédia: szibériai garnizon,
lelkét és angyalszárnyait megint csak bekenték bizony
sátán-ganéjjal. Hazajött. Vadul lefékezett pokol
forr benne s idegeiben egy egész világ haldokol.**

**A proletár üvölthet és az eget megremegteti,
a nyomorból vörös eposzt csinál öklével. Őneki
ez nem szabad, ő jólnevelt. Tébollyal nézi kisfiát,
ne fojtsa-é meg, mielőtt megölnék új komédiák.**

ÖREG FÁK

Az Ősz, a szőrös szivű végrehajtó,
beszedte már a bús adót a földtől:
rezgő nyírfákról ezüst pénzt szedett,
fehér nyírfákról arany pénzt szedett,
nagyságos tallért napraforgó szárról,
a szőlődombon színes szőlőgyöngyöt.
A pezsgő mustból áldomást ivott,
duhaj máglyát rakott a krumpliszárból,
aztán leült egy kertben a sövényre.

Öreg házaspár reszketeg kezekkel
fűrészelte a vénhedt körtefát.
A fa kidőlt, A többi fák felsírtak,
mint emberek, ha egyikük kidőlött.
Halálos csend lett, csak egy szomszédkertben
harkály kopácsolt, odút vájt a fába,
mint lelkünkbe a csákány-csörű gondok.
A két öreg leült a fára mélán,
a verítékük hullt és hullt a könnyük.
A férfi szólt: apám ültette még
szegényt, ép akkor, mikor egybekeltünk.
Jól szolgált. Volt virágja és gyümölcse,
de napról-napra múltott, mint az ember
és véle múlt virágja és gyümölcse.
Az asszony szólt: olyan, mint mink vagyunk,
nézd mennyi odva, görcse, forradása,
ép olyan mint az öreg ember lelke,
mit szúk és búk és harkály-csörű gondok
odvasra vájtak s bagoly kuvikol
az odvakból az úton elmenőre.

Ne sírj öreg, fájánál még melegsünk
e télen, aztán elmegyünk utána.
Az Ősz kacagni kezdett, mint a vércse,
aztán elindult, varjúraj kísérte,
a szomszéd-kertben harkály kopogott,
mint lelkünkön a csákány-csőrű gondok...

A SZOLGALEGÉNY SZERETŐJÉHEZ MEGY

Egy hétig semmi, munka, csend, csak néha egy-egy csókos álom,
egy nóta a kazal körül, egy hangos fütty az itatásnál,
feltört, mint forró gejzirek, jelezve, hogy a melle boltja
színes szerelmi patakot takargat, mint a mészkőbarlang.
Ma szombat este van megint s a szombatest a szeretőké.
Az itató-vályú jeges vizében szép pirosra mosdott,
inget váltott, csizmát, ruhát, az új kalapra rozmaringot,
a lajbizsebbe félszivart, a szűr ujjába keszkenőt tett,
kezébe jó furkós botot s neki a negyedik határnak.
Akadhat mostan farkas is s az út eltűnt a hófúvásban:
ő megy, mint ellenfergeteg halálos hóviharral szemben,
mint út-csináló tűz-fúró a lávás elmulással szemben,
mint hősi élni-akarás az eljövő nyomorral szemben...
Egy kis csillag vezérli őt, mit nem lát senki más az égen...
Talán éjféltre odaér, egy kis ablakon bekopogtat,
egy zsellér-lány elébe jő a pítvarba, vagy tán az ólba.
Pár egyszerű szó, gondolat, az elmúlt hét vágy-töredéke.
Tervezetés: kis ház, tehén, lakodalom, ha aratás jó.
Pár ölelés ügyetlenül, a keszkenő előkerül — és
neki a hófúvásos út keserves kilométerének...
Keményen lép, de boldogan, semmit se sejt a holnapról.
Pedig planéta, papagály elmondaná az eljövendőt:
a rozmaring illattalan, a cifra szűr meg szintelen lesz,
a keszkenő pólyát köt át, csókjából egyre több gyerek nő,
a kenyér egyre kevesebb, a gond meg egyre kölykezőbb lesz,
vállal képét, meg harmados krumplít, hogy épp hogy enni lesz mit,
ritkán elad egy-egy kocát, legyen ruhára, fára, sóra,
mélyen billentli süvegét, ha úr közelg, vagy telkes gazda.
Igy élnek ezek, milliók, ez lett egy szombat-esti csókból...
Ha tudna róla, mondaná: csöpp csók egy havas útnak végén,
rongy nyomor, rogyon rád az ég!! De boldog, nem tud róla semmit.

A beugrásra, lépre-csált vak boldogságra, kicsi csókra
szüksége van a cél miatt, szüksége van az Alkotónak.
A Gondolat meggyilkolná a csókot s a nyomort a csókban,
— meggyilkolná a szenvedés Messiás-termő hősiségét.
A Gondolat züllött korok hősgyilkoló penészgombája.
... A hófúvásban egy legény jár csókoló szájjal, fütyörészve,
kakasszóig hazatalál' s ha megetette, megitta
a jószágot, pipára gyújt, aztán beballag a misére...

FALUSI BÁL

Jézus Krisztus nem volt a teremben.

A fal-menti falócán asszonyok ültek,
komolyan feketén ültek, ügyeltek a kosarakra.

A férfiak borozgattak és beszélgettek az életről.

A fiatalságot mozgatta a cigányzene,
ritmusba hozta, mint a szél a tájat,
mikor máskép hajlik a fűz, máskép a jegenye,
máskép mozog az orgona, máskép a galagonya,
máskép a zsellér zabja, máskép a gazdag gabonája,
de mind mozog az élet ütemére.

Vaskos ritmusban tempózott a tánc,
komolyan, mint a kapálás, keményen, mint a kaszálás,
kopogón, mint a kaptaverés, ünnepélyesen, mint az üllő-ütés,
csak egy kicsit csuhajosabban, csak egy kicsit csintalanabban,
csak egy kicsit cicomásabban, csak egy kicsit mosolygósabban,
vaskos ritmusban tempózott a tánc.

Ekkor belépett az idegen leány.

A haja sárga volt, mint a kén, szeme fekete, mint a szén.

Dereka vad volt és vékony, mint a párducé.

Ruhája tüzelt, mint a vérbemártott lángok.

Lába könnyű volt, mint a vágyak lába.

A teste, csontja táncból, szerelemből épült.

Táncolt és tombolt, kézből-kézbe lendült.

Vörös labdát dobott a legények közé,

ezer kéz kapkodta a tüzes golyót,

aki hozzányúlt, kígyúlt a szíve,

a labda ugrott, kézből-kézbe perdült.

a vályogvető cigány megbolondult,

a férfiak asztalát súrolta

s a férfiak otthagyták mind a bort,
előkerült a fókos és a bicska,
vértócsák csillogtak a táncoló lábak alatt,
az idegen leány eltűnt a zürzavarban,
az asszonyokból jajgatott a botrány,
azt mondták, hogy ez volt a nőstényördög
s hogy Jézus Krisztus nem volt a tereben.

HEJ PAJTÁS, KAMERÁD!

Hej pajtás, kamerád,
van-e szíved, van-e szád?
Ha van szíved, hadd dobogjon,
új tempót, marsot doboljon,
ha van szájad, énekeljen,
új, testvéri himnuszt zengjen!
Hej pajtás, kamerád,
így volna szebb a világ!

Jaj pajtás, kamerád,
hadd olvassam tereád:
a szívednek dobogása
külön-csermely csobogása,
ajkad külön-dúdolóása
nem a tenger vad zúgása!
Jaj pajtás, kamerád,
nem lesz így szebb a világ!

Hej pajtás, kamerád,
van egy titkos kamarád:
meggyújtatlan bent alszanak
tavasz-gyertyák, testvér-szavak,
rüggyet gyűjthetnél a fákon,
minden tél vert szíven, ágon!
Hej pajtás, kamerád,
tavaszodna a világ!

Jaj pajtás, kamerád,
hadd olvassam tereád:
rüggyet gyűjtasz egypár fádon,
az apádon, az anyádon,
fáján nődnek, gyerekednek
— s itt vége a szeretetnek.
Jaj pajtás, kamerád,
megzárul így a világ!

Hej pajtás, kamerád,
kinccsel telt a kamarád:
ne spórolj az arany pénzzel,
markolj bele préda kézzel,
szórd az útra, síkátorra,
gondolj minden bús vándorra!
Hej pajtás, kamerád,
de vig volna a világ!

Jaj pajtás, kamerád,
hadd olvassam tereád:
kire szórod, kire nézed
mosolyodat, arany pénzed?
Gazdagokra, nagyurakra,
szép nőkre, jó szagúakra,
Jaj pajtás, kamerád,
rothad ez a rossz világ!

HAJNALI SZERENÁD

HARTMANN JÁNOSNAK

Nyomasztó pesti udvar. Az ablakból lenézek.
A dámák még alusznak. Én láttam őket éjjel:
szépségük szétsugárzott, mint mágnes-tollú páva,
a szájuk pezsgőt szürcsölt, kacér szemük kalandot,
füllük finom zenét, dalt. Most édesen alusznak
simogató selymek közt, mint álmodó galambok.

Szakácsnők, szobalányok, cselédek és cselédkéek
az udvaron s a gangon most szőnyeget porolnak,
bent fürdőt szagosítanak, csokoládét csinálnak...
...A faluvégről egyszer idesodorta őket
az éhség nagy viharja a vágyas Babilonba,
hogy szolgálják szeszélyét a kényes bőrű nőknek.

A dámák még alusznak. Egy rongyos kis fiúcska
vak rokkantat vezet be; kopott harmónikája
dalt ont: öreg falucskák szép anyacsókos lelkét...
A porolás megállott. Nagy-nagy falusi csend lett...
Egy golya kelepelget. Muskátilis minden ablak.
A kondás túlke hallik s a pitypalatty üzenget...

A fecskék csicseregnek... Az udvaron s a gangon
szegény cselédek állnak. Nyiló akác a lelkük
és hullongnak a szirmok a vak harmónikásra...
Rongyos papírpénz hullong az udvar közepére,
a kis fiúcska gyűjti mint szép tavaszi szirmot,
mint álompénzt jövőre, ruhára és kenyérre...

Ha megkérdezné Isten, hogy mi szeretnék lenni,
(bocsássa meg Kodályunk, Bartókunk, Hubaynk is),
megkérném, hogy tegyen meg kopott harmónikának
a vak vitéz kezében... Mert százezerszer áldott,
ki kínos lidegenben kallódó életeknek,
bús, elsodort sziveknek elhúz egy szerenádot...

ARS POETICA

SEMETKAY JÓZSEFNEK

Szeretnék lenni:

nem mint az a bizonyos költő — nemzedék,
mely rakva fekélyel, göggel és ganéjjal
s mégis mindezeket szépséggé hazudja,
frázisok falában istenülést mímel:
térdre törpe népek!

s anyjával, Istennel imádatná magát...

Szeretnék lenni:

nem pástétom, fülemile-nyelv, kaviár
kehes kritikusok kéjenckedő ínyén,
— de kenyér és bor a polgárnak, munkásnak,
parasztnak szájában, aki megtörülve
száját így sóhajtja:

áldott legyen Krisztus drága teste s vére...

Szeretnék lenni:

nem kevély királyi, karmesteri pálca,
sem tanító, Isten büntetgető botja,
— de koldus kezében keseredő mankó,
nappal támogatnám vén csontjait kip, kop
s éjjel kivirulnék:

szentjános kenyérrel, narancssal, fügével...

Szeretnék lenni:

költő, próféta, mint a fecske, pacslrta,
magáról nem tudó, emberről nem tudó,
kottáról nem tudó, könyvekről nem tudó,
vetésről nem tudó, világról nem tudó,
semmiről nem tudó,

csak a dalolásról, mert egyebet nem tud:

de ha dalba kezd:

**vén hegyek eldobják téli süvegüket
csuhajost kiáltva, kamaszodni kezdnek
vetések, virágok; rétekre sereglik
emberek apraja, hetykéje, öregje
s szívük zenekarja
ütemezve zengi: Isten, de jó élni!**

SZEGÉNY LÁNYOK BALLADÁJA

Sötét nyomor penészlett, szegénység volt körülte,
de örülni-valóját mégis csak átörülte.

Mégis fény hullt fejére: az ifjuságnak fénye.
Ó tiszta lányság fénye, ó szebb jövő reménye!
Nem érzi így a gazdag üvegház ültetvénye.
Az anyja kiskertjében szép lilium fehérlett.
Amerre járt: nyomában tavaszlóbb lett az élet,
mert angyal járt mögötte, az édes örzőangyal,
a gyöngyvirágcsengővel, harangvirág-haranggal,
lilium-magként hullott az angyal csengetése:
nyomában felfehérlett liliumok vetése.

De jött a vágy lidérce és ráhajolt fülére,
vad forgószél-zenéket kezdett zenélni vére,
a kis angyalt nevette, csengőjét messzerűgta
és áttáncolt vihogva a szakadékos útra.
Hát ez történt a szűzzel: kacérkodott, cicázott,
játszott a régi tűzzel, csók-lákról lakomázott.
Kérlelte őt az anyja, korholta őt az apja,
megszldták a szomszédok, figyelmeztette papja.
Az anyja kiskertjében a lilium borzongott,
az édes örzőangyal követte a bolondot
és sírva járt nyomában, szorongott és borongott.

Fényből sötétbe vitte a vére, mely parancsolt.
Csók-kútra járt a kancsó és eltörték a kancsót.
Már kurta lett a pendely, hátul pediglen hosszú.
Meváltozott a mennybolt, sötét volt mint a bosszú.
A Nap nagy Szemmé váltott, a Hold nagy Szemmé váltott,
gúnyos szemekké váltak a csillagok, virágok,
ezer levél a fákon kíváncsi szemnek állott,
a hulló esőcseppek, a harmat a hegyekben
mind őt gusztálta, nézte, gonosz volt és kegyetlen:
hogy kurta lett a pendely, hátul pediglen hosszú.
A mennybolt irgalmatlan, sötét volt mint a bosszú.

Viskójuk tetején ült és kelepelt a gólya.
Nyelvét hegyezte a Föld minden kis hírhozója.
A szél pletykálta: szégyen! Az erdők zúgták: szégyen!
A lillom szörnyethalt az anyja kiskertjében,
Az apja mondta: átok. Az anyja mondta: bánat.
Ő nekiment az éjnek, a kítaszitottságnak.
Nem volt csillagia, holdja a rossz szándéku tájnak.
Találkozott lidércceel, boszorkánnyal, varanggyal,
a könnye hullton hullott, mögötte ment az angyal,
cseppenként szedte könnyét a szíve mécsesébe
olajnak: meggyújtotta s világított az éjbe...

KETTEN A CSODAFÁVAL

RÁCZ PÁLNAK

Sokat jártam, mendégéltem,
egyszer egy nagy fához értem,
lehetett pár ezer éves,
sok-sok odva: egész méhes,
egész lelke méztől édes.
Sok-sok lombja: egész erdő,
titok-rejtő, fészek-rejtő.
Sok madara: kész dalárda.
Sok szépséges szép virága.

Megállottam biz én ottan
s fél-hangosan gondolkodtam.
Én Istenem, de jó volna,
ha e vén fa megbomolna,
megbomolna, elindulna,
elindulna gyökér-lábon
s ezer lábon a világon
vándorolna, velem járna
egész világ csudájára.

Hát a vén fa meghallotta,
kacagását kibontotta,
minden ága rengett bele,
hullt virágja és levele,
rám esözött nevetése,
nem maradtam adós én se,
vele együtt jót kacagtam,
hát az ajka szóra pattan:
emberem vagy, amint látom,
veled megyek, kis barátom.
És elindult ezer lábon
s így vándorlunk a világon.

Járunk, járunk, járdogálunk,
jégesőnek aláállunk,
fény-esőnek aláállunk,
semmi fontost nem csinálunk,
csillagokkal cimborálunk,
itt megállunk, ott megállunk.
Néhol nyomor-házak állnak:
odaállunk kenyér-fának.
Néha vidám szelek jönnek,
viharai jobb jövőnek:
mint a zászló leng a lombunk,
szívből adjonistent mondunk.
Néha délibábot játszunk
és tótágast állni látszunk.
Könny-tavakba mézet öntünk
s kinek minden álma eltűnt:
kicseréljük minden éjjel
bús szívét fülemilével.
Találkozunk siratókkal,
országos nagy koporsóval:
odaállunk remény-fának,
föltámadás példájának,
madaraink dalba fognak
s költögetjük a halottat.

Járunk, járunk, járdogálunk,
semmi fontost nem csinálunk,
itt megállunk, ott megállunk,
csillagokkal cimborálunk.

SZEGÉNY EMBEREK

Kiszáradt a jóság-folyam: a parton ők a vízimalmok.
Bennük nem lel szépségeket jó házból való úri dalnok,
Őket lenézi bármelyik ici-picurka hivatalnok.
Külön-külön elbán velük minden bitang, pénz-, hír-akarnok.
Külön-külön idétlenek, hiányosak és gyáva-bávák,
ők fizetik legjobban itt Ádám bűnének szörnyű árát.
Külön-külön nehézkesek az ormóttan rossz lábbelikben.
Hogy télen mivel fűtenek, nem tudja senki más, csak Isten.
Ki tudja, hogy hol laknak ők?? Talán az Óperencián túl:
az Öröm nem talál oda, ha néha oda is kirándul.
Hozzájuk nem jár senkisé, csak vokokért az agitátor
és Krisztus testével a pap, mikor búcsúznak a világtól,
(némely papnak is édesebb a szalonok szagos derűje.)
Hozzájuk nem jár senkisé. De Isten ments, hogy elkerülje
rossz vackukat a Kolera, midőn diadalútját rója,
Tüdővész, Tífusz ugyanúgy s a gyermekek hozója: Gólya.
Penészes pincék mélyein csak szaporodnak millió-szám,
nyomor-barlangok mélyein csak nőnek össze-vissza kószán,
az éhség hajtja fölfelé, a fény is hívja: odahagyják
barlangjukat és ellepik az utakat akár a hangyák,
a földgolyóbist belepik Pekingtől minden szegletig.
a földeket, a gyárat, a bányákat mind ellepik,
az egyszerű kapától a gigászi vad gép-szörnyekig
a gépeket mind ellepik és zúgatják és zengetik
a földi munka ritmusát és áldást zúg, de nem nekik:
szénából tej lesz, nem nekik, rozsából kenyér lesz, nem nekik,
a bánya aranyat okád, a gép-szörny bankókat tojik,
a tenger gyöngyöt álmodik, de nem nekik, de nem nekik.
Mi volna, ha a robotot csak egy hónapra abbahagynák
a földgolyón egyszerre mind, a kis idéttlen munka-hangyák??
— És mégis ők az éhesek és mégis ők a rongyosok
és dőzsölnek az ügyesek, a megszervezett okosok,
legyen fehér Párizs, Peking a lakhelyük, vagy vörös Moszkva,
a szegények lézengenek egész a gyomrukig kifosztva.

Külön-külön elbán velük minden bitang, hír-, pénz-akarnok,
átgázol rajtuk a Nyomor: éhség-gebéjü sanda zsarnok.
Hiányosak, idéetlenek, gyávák, gyöngék és félszegek.
De nézd meg őket nagy tömegben, midőn Istentől részegek,
az Eszme szent harangja kongat és megremegnek az egek,
hogy mennek a processzióban szárnyaktól szinte felemelve,
a láthatatlan Isten trónját viszik dalolva, menetelve,
úgy mennek, mint egy színes, zengő, elszabadult vihar-darab,
amely a mennyet ostromolja s itt is, ott is beléharap,
szakadjon ki a kék-selyem csodákat rejtő égi tömlő
és áradjon a kegyelem, a boldogság vizével ömlő!

Külön-külön a türelem kunyhóiban tanyáznak,
de nézd meg őket, amikor a sok alázat-házat
felgyújtja a forradalom és tengerré verődnek
s már nincs hatalma ágyúnak, kaszárnyának, erődnek,
a tenger zúg és menetel és zeng az új ribillió,
egyszerre száz szív, százezer és millió és millió,
egyszerre száz láb menetel és millió és millió
egyszerre millió torok nagy harsogása árad
és remegnek a házsorok, a parlamentek, gyárok,
a tenger zúg és menetel, új vágyak, célok mennek,
új medret vág a földtekén a vén történelemnek.

Külön-külön szürkék, akár a semmitmondó földgöröngy,
mely nem kerül arany-keretbe, miként a gyémánt és a gyöngy.
Mégis a földgöröngyből nőnek a kenyér-tornyok, asztagok,
a földgöröngybe dugta Isten a tűz-magot s a vas-magot.
Belőlük nőtték a hidak, az egyetemek, gályák.
Ők szülték a világnak a Királyok Királyát,
ők szülték Jézus Krisztust!

A KIRÁLYFI HÁROM BÁNATA

ÖCSÉMNEK

Amikor születtem, nem jeleztek nagyot
messlász-mutató különös csillagok,
csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.

A többiek láttak egy síró porontyot,
de anyám úgy rakta rám a pólyarongyot,
mintha babusgatná a szép napkorongot.

Maga adta nékem édessége tejjét,
úgy ajándékozta anyasága tejét,
hogy egyszer a földnek bennem kedve teljék.

Isten tudja honnan, palástot kerített,
aranyos palástot vállamra terített.
fejem fölé égszín mosolygást derített.

Ma is úgy foltozza ingemet, ruhámat,
ma is úgy szolgál ki, főzi vacsorámat,
mint királyi ember királyi urának.

Amerre én jártam, kövek énekeltek,
mert az édes anyám izent a köveknek,
szíve ment előttem előre követnek.

Amíg ő van, vígan élném a világom,
nem hiányzik nekem semmi a világon,
három bánat teszi boldogtalanságom.

Az egyik bánatom: mért nem tudja látni
egymást a sok ember, a sok-sok királyfi,
úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni?

A másik bánatom: hogyha ő majd holtan
fekszik a föld alatt virággá foszoltan,
senki se tudja majd, hogy királyfi voltam.

**Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna,
minden tavaszi rügy legtisztább gyöngy volna:
kamatnak is kevés, nagyon kevés volna.**

**Hogyha minden folyó lelkenen átfolyna
s ezer hála-malom csak zsolttárt mormolna,
az én köszönetem így is kevés volna.**

**Hogyha a föld minden színmézét átadom,
az ő édességét meg nem hálálhatom,
ez az én bánatom, harmadik bánatom.**

MAGYAROK

MAGYAROK

DZURÁNYI LÁSZLÓNAK

Van fokosunk, csont-álló, kőkemény,
magyar csárdában magyar koponyát
zúz csak vele az igazi legény.

Van haragunk, hegy-seprő fergeteg,
de csak ha magyar erdőt tördelünk
— s ha idegent: szellő lesz, gyermeteg.

Volt híres kardunk, védni idegent,
német sógornak vítam, sangvinem
— s hagyunk pusztúlni mindent idebent.

Titán-csináló szép-csodálatunk
hérosszá ámul hitvány idegent
— s magyar lángészt epével itatunk.

Ó mit kapott Ady, a glóriás
dálnok? S mit kap, ha Pestre jö
egy idegen mozi-komédiás??

Jó tollunk dalhoz és meséhez ért
— s magyar szivet szúr, mint istennyila,
magyar sorsot, multat, munkást, vezért.

Van vendéglátás, legendás, csodás
s míg magyar gyomor átkokat korog,
másoknak áll a magnum áldomás.

Évezred óta ez a virtusa,
felődödlték s a magyar agyar
magába mar, míg tart a hír-tusa.

**Isten, mi volna, ha e sok erő
Dunává folyna mint a kis folyók?
Ki volna gátnak állni vakmerő?**

**Ha a szűröst, mit oltalmára nyert,
jó gazdaként sövényre hordaná:
klifelé szúrjon, míg virul a kert??**

SÁROS, SZERETLEK!

Szél dőngeti házam: üzentek felülről.
Fent zúgnak a hegyek, fent zúgnak az erdők,
hej, hova lettetek gyerekkori napjaim,
hej, hova lettetek ifjúkori éveim?
Hej, lúzfának állatok valahol a faluvégén,
sípot csinál belőletek valami legényke.
Hej, hársfának állatok valahol az erdőszélen,
méheket legeltet rajtatok valami öreg méhész.
Hej, gyöngyvirágnak állatok valami tölgyes mélyén,
Kassára visz eladni valami szegény nénike.
Hej, fű, fa-virág, madár lett belőletek,
ott rejtőztök a földben, felhőkben, ifjúkori éveim.
Hej, könyvek káposztáján átettem magamat. Vénülök.
De ma is szeretlek elindulásom földje,
fiatal anyácskám, dajkaföldem, Sáros,
szeretlek!
Ködtelen, hótalan, világos fejű hegyek,
szeretlek!
Derűs lelkű dombok, nap-csókolta lankák,
szeretlek!
Gyöngyvirág-álmú tölgyesek, borovnyicás bükkösök,
szeretlek!
Elvarázsolt szüzeckék, szélfinom nyireckék,
szeretlek!
Eperillatos vágások, hegyháti málnások,
szeretlek!
Erdei sötétben rejtőző rejtelmek, félelmek,
szeretlek!
Erdei utakon átfutó ereckék,
pisztrángos patakok, gyerekszájú csobogások,
szeretlek!
Gyerek-fürdető, fényes vizű folyamok,
szeretlek!

Mézfüves, kakukfüves erdőszéli tehénlegelők,
hol meztlábos gyerekek tüzet, lombkalyibát csinálnak,
szeretlek!

Gyerekkori társalkodónőim: cinkék, csizék, rigók,
stiglicék, pacsirták, pírókok, pintyőkék, sármányok,
szeretlek!

Tehén-jámbor, evangéliumi-jámbor parasztok,
szeretlek!

Branyiszkó, Sáros, Kapi vára, romantika,
szeretlek!

Fatálnak maradt anyácskám, dajkaföldem, Sáros,
szeretlek!

A Nagyalldhöz nem volt semmi közöm!

Csak a folyóink mentek dél felé,
mint a vérerek mentek a szív felé...

(Hej, jég van a folyókon, beteg a lüktetés!)

Csak a madaraink mentek dél felé
mint zenésítetlen őszi eléglák

és visszatértek, mint zengő tavaszi himnuszok...

(Hej, kísértet-némán járnak vissza a madarak.)

Csak a szélkamaszok bukfenceztek dél felé fagyosan
és visszatértek forrón ibolyát csókolni a dombokra,
pipacsot csókolni a vetésbe, fecskét parittyázni az égre...

(Hej, fagyosan, jégcsaposan járnak vissza a szélúriak!)

Dajkaföldem, Sáros, szeretem a mondásodat,
„a szivárvány vizet iszik a földből.“

Aki Szivárvány akar lenni, szivnia kell a szülőföld vérét.

Én belőled szivtam a szivárvány színeit.

Igy lettem magyar szivárvány. S addig maradok,
mig le nem hullok rólad, mint a csecsszopó a csecsről...

EGYSZERÜ PÉLDA A VARIÁKRÓL

Az őszi égen varjak vonultak, ki tudja, merre?
Ki tudja, honnan? Csak mentek együtt, egy-szívütemre,
ezren, tízezren, tompán dalolva a varjú-himnuszt.
Fekete szárnyuk felém-suhogta a hősi-nimbuszt:
irigyen álltam, micsoda ösztön! egyszerre ennyi
tudja a Nagy Célt és jóban-rosszban együtt tud menni,
ki tudja, meddig? Lehet: az összeset felfaló Télig,
vagy új Tavaszig, hol a fészkelés reménye fénylik.

Igy lelkesedtem, az őszi kertben magamban állván.
S ekkor megláttam a varjú-Júdást diófám ágán.
Elbújt a lomb közt s diót vert széjjel fekete csőre,
néha felnézett a sok ezernyi fent-repülőre.
Husángot fogtam s úgy vágtam hozzá, hess varjú, hess, hess,
hizlaló koncért ne hagyd a Nagy Célt, de együtt repdess
a Lendülettel, együtt a fajtát felfaló Télig,
vagy új Tavaszig, hol a fészkelés reménye fénylik.

Ó magyar varjak, kikben a Nagy Cél vad vére tombol,
kik együtt szállunk valami őszi nagy fájdalomból!
Lent élvezet-fák, kenyérfák állnak, csábít az erdő:
másnak tündér-park, magyar varjaknak halálos fertő,
mégis szökdösnek és egyre többen tölünk a varjak,
nekünk halálos tilalomfákon már fészket raknak,
feladva mindent. De mink csak szállunk, lehet: a Télbe,
hol mind lehullunk, lehet: Tavaszba, teljesedésbe!

RÉGI DALOK CSÓKJA RAJTAM...

BODOR ALADÁRNAK

„Ha bemegyek a korcsmába bort inni,
én utánam sírva ne járjon senki“,
nem tartozom számadással se nőnek,
se gyerekeknek, magam mérem időmet.

Legény vagyok, pazarlom szép időmet.
A korcsmában megeresztem tudómet,
csodát csinál bennem a szöllőnedű
s vályogvető karján a rossz hegedű.

A hegedű: nóta-rejtő kalitka,
cigánykézben van a kulcsa, a titka,
hegedüből régi dalok repülnek,
szájamon is, szívemem is megülnek.

Régi dalok csókja rajtam klvirúl...
Jöttek régi ember-lombok ágirúl,
ükapáink rég meghaltak, porlanak,
csak a nótás üzenetek szállanak...

Régi nóták! úgy szeretlek titeket,
hány nemzedék szíven-száján ültetek!
Csókotoknál melegedtek, vigadtak
toron, lakzin, vagy ha hazát sirattak...

Ti láttatok nagy Rákóczit, Kossuthot...
Magyar égen de sok csillag lefutott,
míg szálltatok korról-korra madárként
s megleltetek tavaszváró madárként.

Vagy itt talál, vagy nem a nagy Kikelet...
Régi dalok, megcsókollak titeket,
szálljatok csak lombról-lombra továbbra,
vigyétek a mi csókunk is továbbra...

Ember vagyok, jó cimbora, jó magyar,
borozáskor búfelejtő, fiatal,
„addig iszom, míg a világ világ lesz,
míg az égen egy ragyogó csillag lesz...”

GYÓNNAK A MAGYAROK

Álmok pusztája, ősi napkelet
seregszám sást és sólymot álmodott,
turult, gémet, vad vércsét, vadludat,
amiknek szíve ős-tavaszt dobog,
álmodta őket vadnak és szabadnak
s úgy küldte messzi, messzi napnyugatnak.

S vannak már csöndesvérü unokák:
elhízott, békés házi szárnyasok,
mások kegyén és mások udvarán,
szeméten kényúrt játszó kakasok,
pompázó pávák, (átfestett uszályok),
új szót biflázó úri papagályok.

Maradt pár tépett holló! Itt, meg ott
a háztetőre száll s azt mondja: kár.
Pár vércse is jár, nyillazott szíví,
az udvar felett azt vijjogja: vér!
s a korcsok torkán megtorpan az étel
és pillanatra a lélekzetvétel.

Vannak már Jánus-arcu magyarok.
(Az egyik arcuk: régi vércse-csőr,
toll-sipka rejti, mint tavaszt a hó.)
Uj napraforgó-arcukon se tör,
se vágy, hogy felnyílazza a magasba.
Uj asztagokból eteti a gazda.

— De néha arra szöknek titkosan,
hol sebzett vércsét sejtet nyomnyi vér
és gyónnak, hogy most másképp nem lehet,
mert élni kell, a gyermek enni kér,
hogy álmodól még a régi nyárnak,
könnyeznek és feloldozásra várnak.

KVATERKÁZÓ MAGYAROK

NAGYKAPOSI BARÁTAIMNAK

Fütyül a hátum-szél Késmárktól Kolozsvárig,
sodorja kis népek, nagy népek ravasz praktikáit.
Holdtalan, csillagtalan, vigasztalan éjszaka,
recseg és ropog a becsali csárda teteje, ablaka.
Kenyérgond ördöge döngeti kívül a csárdafalat.
Testvérviszály, Ármány leskel az ablak alatt.

Ez a magyar-barátság becsali csárdája.
Magános, mint a magyar, a népek árvája.
Mint fekete sürgöny-póznák zúgnak, zúgnak a nyárfák.
Fekete levelek, fekete sürgönyök beleplk az árvát.
Hullnak a nyárfákról, hullnak a fájdalom-sürgönyök,
forgósziel kavarg, tácolnak a tölcsérben az ördögök.

Fütyül a hátum-szél, rémekkel kavarg, kavarg.
Idejárunk el-elbújni, földszagú magyarok.
Tanultunk mi tudományt, próbáltunk gépet, görebet:
lepattogzott. Lelkünkön keleti, szüz gyökerek.
Mint a nomád törzsfőnökök, úgy könyöklünk az asztalon,
hej, virágos a mi kedvünk, de virága vigasztalan.

Ez nem züllés, nem rongyrázás, nem öngyilkos mámor!
Titkos pogány szertartás a mondák korából!
(Nem tudja így a világ semmitéle népe!)
Felrémlik a félhomályban a faj ősi képe,
amikor a koccintásker a bor lelke lobban,
petróleum-lámpa serceg s a szív összedobban.

Nem vagyunk mi falurosszák, Isten, ember tudja.
Beszélgetünk. Izlelődik a diákkor kútja.
Beszélgetünk. Suhognak a történelem-szárnyak:
eltáncolnak a falon fényes, véres árnyak.
Beszélgetünk. Adomák bohóckodnak köröttünk.
Koccintunk s a poharakba már vérünköl töltünk.

Néha cigányt hoz a jó szél, ha a balsors végigvágott.
Váltott nótán: váltott lovon beszáguldjuk a világot:
Csak-egy-kislány ablakától Balog Ádám jó lováig,
az alispán rózsájától Kossuth apánk kalapjáig.
Váltott nótán vágatgatunk, iszogatunk, dalolgatunk,
a pohárban piros vér van: a szívünkkel koccintgatunk.

Igy várjuk a hajnalt, világ virradását,
valaki megéri várása áldomását.
Mink előre megisszuk: hátha meg nem érjük!
Kint zúgnak a nyárfák, hull fekete sürgönykéjük.
Recseg és ropog a becsali csárda ablaka,
ráfeküdt az egész holdtalan, csillagtalan éjszaka.

VÉLETLENÜL

Véletlenül: vagyis az Úr
utána nem nyomozható,
hajszál estét is kutató
tervéből sűrűn hullt a hó.

Véletlenül ép este volt.
Nem járt az úton senki sem.
Bánat-verővel vert harang:
sötétben kongott bent szívem.

Véletlenül egy ház előtt
mentem, hol egy család lakott,
egy elbocsátott bús család.
Rám bámultak az ablakok.

Véletlenül azt is tudom,
hogy kamrájuk kenyértelen,
tavaszuk kulcsa elveszett,
kertjük meddő, reménytelen.

Véletlenül szíven ütött
bentről egy gyermek-kacagás,
mint karácsonyi csengettyű,
kihívó kín-, könny-tagadás.

Véletlenül eszembe jött,
hogy számunkra már nem maradt
itt semmi örülni való:
könny-árvíz mindent learat.

S véletlenül van még, kinek
örülni valója maradt:
távoll Tavasz küldte őt
hírnöknek, mint egy madarat.

Véletlenül tán távoli
feltámadás csengője ő.
Most még csak ő cseng csend-űzön,
halál-csend szétverője ő.

Véletlenül majd tűzbe jő
a sok berozsdált nagy harang,
könnytől berozsdált szív-harang
s hegyen-völgyön gilling-galang.

Véletlenül: vagyis az Úr
utána nem nyomozható
végzéséből tavasz jöhet.
A tél-halál kivárható.

FALUROSSZA

Mindörökké ez a sorrend:
legelől a sötét semmi,
reggeltelen, reménytelen,
mögötte a boroskancsó,
(boldogságos varázslámpás),
mögötte ül Magyar János,
mögötte a cigánybanda,
mögötte a tenger bánat.

Elül éjjel, hátul éjjel.
Kicsi fény a közepében:
nótás, boros fénykalitka.
Itt virraszt a Falurossza
a semmire rámeredve,
néha könnye-megeredve,
néha hejehujja-hetykén
kivilágos kivirradtig.

Hajnalodik, harmatozik,
mindenkinek hajnalodik:
német sógor barázdát vág,
gyárat épít, könyvet termel,
a cseh szatócs szatócskodik,
angol szomszéd kincset vermel,
— Magyar János álmodozik:
délibáb-paripát nyergel.

Híres falu Európa,
közepében kicsi ucca,
délibábon lovagolva
Magyar János muzsikáltat,
kivirágzott nótás lelkét
tépve apró darabokra,
dobálja az ablakokba
s pazar kincset pazarolja.

KÓBORLÓ ELŐDÖM

Rólad gondolkozom hideg őszi estén
kóborló elődöm, Tinódi Sebestyén,
te is keseregtél végvárok elestén,
míg nemzeted vérzett fájdalmak keresztjén.

Akkor is szörnyű volt az idegen éhség,
magyar kenyér kellett, magyar föld és szépség,
telhetlen zsákú volt török, német népség,
akkor sem segített végvári vitézség.

Nemcsak a föld oszlott a négy égi tájra,
de szétrepedezett a lelkek világa,
de szétszakadozott Krisztus királysága,
keresztény keresztényt ahol fogta, vágta.

Egy kicsiny lehellet fene vihart ellett,
ennek szultán kellett, annak császár kellett,
ördög-fával gyujtott magyar magyar mellett
s idegen: pecsenyét sütött a tűz mellett.

Akkor a végvárok sorra mind elestek.
Te a sok szomorú helyet felkerested,
krónikád a hősről példaképet festett
s máshol feltűzelted az alvót, a restet.

Beálltál krónikás kóbor lantolónak,
urak lakomáján ország-ragasztónak,
amennyi ereje van az igris-szónak:
egységben az erő s erőben a holnap.

Egy legyen a magyar és egy a keresztény,
ezt hirdette lantod, Tinódi Sebestyén,
ím ezt hirdetem most, végvárok elestén,
amíg fajunk vérzik fájdalmak keresztjén.

**Te még lovon jártál, lovon jött reátok
a török, a német s minden magyar átok,
— mi már gyorsvonaton — s a pokol kítátott
torkából vonaton jött a magyar átok.**

**Autón, vonaton széjjelszaladt minden,
ami itt egyesült ezeréves hitben.
Összeszedni mindent ki tudna még itten?
Csunyán megvert minket a haragvó Isten.**

**Kálvin Debreczenje s pápás Pannonhalma
farkasszemet néznek, egynek sincs nyugalma,
magyarnak magyaron van csak diadalma
s gyűlöletet öröl a magyarok malma.**

**Mikről te nem tudtál: új bajok riasztnak,
örökre ellenség a szegény s a gazdag,
mindakét oldalon fegyverek virrasztnak
s rakatlan rothad a híres magyar asztag.**

**Kóbor lantos lettem, lantomnak szavára
figyelt már Kolozsvár, figyelt Patak vára.
Munkács, Ungvár, Pozsony, Léva, Losonc vára,
a magyar vágyaknak voltam a futára.**

**Ragasztója lettem minden széthullónak:
amennyi ereje van az igric-szónak,
amennyit kimenthet egy kis élet-csónak,
ha világra szóló árvizek bomolnak.**

**Az én ragasztékom Krisztus ragasztéka:
szeretetet tömök szörnyű szakadékba,
szeretet lámpását viszem a szurdékba,
szeretet lámpását viszem a kastélyba.**

**A csíki virágok méze édességes.
Bakonyi, sárosi virág méze édes:
legyen minden lélek magyar mézre éhes,
magyarok, épüljön az új magyar Méhes!**

Lehetiünk szétvágva harminchét határba:
s hordhatjuk a mézet a közös kaptárba,
csak a Méhes álljon ragyogón, kítárva
új határok felett minden égi tájra.

Autón, vonaton széjjelszaladt minden,
megújult lelkekben megújulhat minden,
csak a Méhes álljon fényességes hitben,
szegény magyarokat segítse az Isten!

**A TENGER FEKETE
ÉS MÉLY MARAD**

A TENGER FEKETE ÉS MÉLY MARAD

Kolumbusz áthajózta, Lindbergh átrepülte az óceánt
s a tenger titok maradt, fekete és mély maradt.
Velencék vidámitják a tengert, nász-hajók, cukor-szállító hajók
s a tenger keserű marad, fekete és mély marad. —

A szentek áthajózták és átrepülték az életet
s az élet titok maradt, fekete és mély maradt.
Lakodalmak, keresztelők, majálisak színezik az életet
s a fájdalom örök marad, fekete és mély marad.

Kutatók átkutatták, tudósok felmérték a földet
s a föld titok maradt, fekete és mély maradt.
Tavaszkok tarkázzák, szivárványok, délibábok a földet
s a föld temető marad, fák, állatok, emberek temetője marad.

Orvosok lesték, röntgennel keresték a halált
s a halál titok maradt, fekete és mély maradt.
Virágot, könnyet szórunk a halottra, befásítjuk a temetőket
s a hulla hulla marad, a temető temető marad.

A prédikátorok remény-hidakat húztak a siralmak völgyére
s a szó szótia maradt, a völgy hídatlan maradt.
Túlvilági mézet öntögetnek a siralmak völgyébe
s a siralmak völgye siralmas és keserű marad.

Költők és filozófusok fecsegték az Istenről
s az Isten titok maradt, himporos, szent, szűz titok maradt.
Bazilikákkal próbáljuk bekalitkázni, bűnnel boldogtalanná tenni
s az Isten végtelen marad, tisztaság és boldogság marad.

IBOLYÁK SZAGÁVAL SZALAD A SZÉL

Ibolyák szagával szalad a szél,
Hlába füttyörész, virágon hempereg:
Vér után szaglászna fenevad farkasok,
vér után szaglászna fenevad emberek.
Ibolyák szagával szalad a szél.

Az Isten szeméből kacag a fény.
Vakszemű milliók zokogva vonulnak,
ha szemük kinyitnák, kigyúlna bús szívük,
meztelen vonulnak, vermekbe lehullnak.
Az Isten szeméből kacag a fény.

Az élet-trombitán harsog a hang:
szerelmes erdőké, tücsöké, tengeré.
Süketség sövénye. Mögötte milliók,
magányban s nem gyűlnek testvéri emberré.
Az élet-trombitán harsog a hang.

Labdázó bűvészként játszik a Föld:
feldobál magából Ibolyát, kökörcsint,
pacsirtát, narancsot, feltűnnek, ragyognak
— s temetős torkába mindent visszahörpint.
Labdázó bűvészként játszik a Föld.

Minket is feldobott, játszik a Föld:
aranyos almának, vigaszos jó holdnak,
virágnak, jóságnak. Mondd, kinek ragyogtál?
Istennek? másoknak? magadnak? mert holnap
temetős torkába szlippant a Föld...

A MINDEN EMBER TORNYA LAKHATATLAN

Az emberségiünk Babel-tornya épül,
hogy minden ember egyszer benne lakjon,
évezrek óta épül — s lakhatatlan:
a kövek és a téglák veszekednek,
a malter külön-életet igényel...
Egy Isten jött le egyszer, hogy segítsen:
az emberek meglátták és megölték,
a vérét adta malter-keveréknek,
de a kövek s a téglák veszekednek,
a föld gyomrában forradalmi tűz,
sötét erők robbannak, reng a föld:
a nagy falak csak ingnak és repednek
s a minden-ember tornya lakhatatlan,
míg zúg az ősi fagyos fergeteg...

Pár részlet-élet nő a repedésre,
festői fecske-fészkek szinesülnek:
a szerelem, család, barátság pár tanyája.

A csók ragaszt: két élet összeforr,
két ember csudaszépet álmodik,
a csók ragaszt, de csak pár pillanatra
— s a fergetegbe hull a fecskefészkek...

Az anyaság ragaszt és rozmaringos
szagot kap még a sár is a szívéből,
a szeretet-pihék közt jó meleg van,
de a család nő, szétfeszül a fészkek
s viharba hullnak az emberfiókák...

A barátság ragaszt, a fecskefészkek
virágosak és jó elbujni bennük,
de más fészkekre kilövöldöziünk
nyilakkal, göggel, gúnnyal és epével
— s a fészkek hullnak, fajok, népek hullnak
a fagyosan röhögő fergetegbe...

**Embernek lenni: bús tragédia!
Ha minden ember finomítva szűrné
vérét vallása tiszta szent szűrőin
s iszaptalan keverné a falakba
s nem veszekedne szikla, téglá, malter,
— embernek lenni mégis szomorú:
a föld gyomrában forradalmi tűz,
sötét erők robbannak, reng a föld
s a minden-ember tornya lakhatatlan.**

A BÜVÉSZ

Amit mostan látni fognak: szemfényvesztés, illuzió.
De az élet szemfényvesztés, hölgyeim és uraim.
Ez a világ azt akarja, hogy becsapják. Csapjuk hát be:
játsszunk néhány ezer évig illúziók húrjain.

Szagolják meg ezt a húmuszt: nincsen ennek kenyér-íze!
— Hókuszbókusz ekeszarva, hókuszbókusz búza-mag,
hókuszbókusz új vetések, kasza, malom, kemencécske
s kész a kenyér s a kenyérben kakastejes jó zamat.

Vegyük ezt a kis golyócskát: csöpp sárgája, csöpp fehérje
fehér tokba beletéve, épp olyan, mint egy tojás,
— hókuszbókusz puha fészek, számoljunk tán harminchétig:
föltrepiül a kis pintyőke s fütyül, mint a vízfolyás.

Vihar-csödör erre vágat, villámot szór két szeméből,
felleg-szöre feketéllik, most utána szaladok,
— hókuszbókusz, orrlikából húzom, húzom a szívárványt
s ráakasztom az égboltra a hétszínű szallagot.

Nem szokásom mást csepülni, ámde némely csepűrágó
elkéri egy úr kalapját s tudja minden kis gyerek,
mi lesz benne: (régli trükkök) néhány tucat más-más színű
selyemkendő összehajtva, kis nyulacska, vekkerek.

Megmondotta Nagy Petőfi, hogy a Föld Isten kalapja,
itt van, tessék belenézni, ez nem svindli, nem csalás.
Éppen ősz van, meztelen táj, bimbótalan, daltalan fák,
illattalan, rossz harasztok, minden zugban elmúlás.

Takarjuk le az egészet hófehér nagy lepedővel,
hókuszbókusz, számoljunk most áhítattal, epedőn:
október és november és december és január és
február — és átkacsint az ibolya a lepedőn.

Hóleplünk már szét is foszlott. Mennyi apró selyemkendőt
rügyeznek a rücskös vén fák, mennyi szint a rét, berek.
Tessék talán megszagolni ezt az édes gyöngyvirágot
s hogy fütyülnek bokron, fán a felhúzott kis vekkerek.

Csináljunk most bábszínházat. Hölgyek, urak jól vigyázzunk,
emberkévé gyúrjuk ezt a temetői agyagot,
itt van Ádám, leheljünk rá halhatatlan lelket és kész.
Nagy szókat mond: Isten, élet! (Előbb nem is gagyogott!)

Hókusz-pókusz, altassuk el paradicsom közepében,
bordájából kész van Éva, mily csodaszép csók-falat.
Hölgyek, tilos idenézni! Csöndben csúszik már a kígyó!
Pajkos mókát találtak ki a tilalomfa alatt.

Kikergetve édenéből ottan ballag búsán Ádám,
(nézzék talán nagyítóval) égig ér a fájdalom,
komor arccal, vérző szívvel megy bele a századokba,
vetésnek hull verítéke ellenséges ugaron.

Szív-kagylója kiizzadja örök gyöngyök Bibliáját,
az Ember Tragédiáját, Faustot és Odysseát.
Amerre megy, könyvtárakba gyűjti halhatatlan kinját.
Sohse fogja átrepülni a nagy bánat-oceánt!

(Fordítsuk meg most a kukkert): Földünk apró hangyaboly csak.
Napoleon: szemétdombon hangya-kakas, mily begyes.
Hangyák világháborúja. Versailles. Béke. Bolhacirkusz!
Béke-bolha-primadonnák balettánca mily kecses.

Hagyjuk hangyabolynyi Földünk! — Itt van ez a nagy tűz-lapda,
kicsi Földünk öregapja, úgy hívják: Nap, láva, tűz!
Nem is tartja semmi madzag, mégis bizton száll az űrben
sápadt kis Hold-inásával s telet, éjet tova űz.

És a többi milliárdnyi kisebb-nagyobb fény-lapdácska!
— Próbálják meg odahaza hölgyeim és uraim.
Illuzió, szemfényvesztés minden, minden a világon,
játsszunk néhány ezer évig illuziók húrjain!

VAGYUNK!

SZIKLAY FERENCNEK

Tüzes angyalszárnyak tavaszossá gyűjtják a földkerekséget.
Kamaszodó erdők világga kacagiák virágos kedvüket.
Valaki merészen megcsapolta már a kaptárak hordóit,
mézkereső vágyak zenélve zúgnak szét minden égi tájra.

Téged is ismerlek. Több angyalszárny lánkol benned mint az égben.
Több virág vár benned mint egy öserdőben a tavaszodásra.
Mert te vagy az ember! Több az édességed, mint a mézfüveknek,
mint a kaptáraknak. Isten is vágyik rád. Várja, hogy szeressed.

Mégis hagyod, hogy a Kín fekete léccel körítse kertedet.
S nem üvöltesz „tolvajt“, nem gyújtod fel tüzzel. Hagyod, hogy a bánat
fekete tormája gigászivá nőjön belebújsz féregnek,
vége a világnak, rágod, rágod, rágod a keserűséged.

Egy sáska még semmi, ezer sáska semmi, millió már erő.
Egy kín-mart száj semmi, száz kín-mart száj semmi, millió már erő,
alagútát harap a Jövő szikláján új Kánaán felé.
Tedd oda keserved millió más szájhoz harapó erőnek.

Egy nyomor még semmi, száz nyomor még semmi, millió nyomor, ha
elindul eposznak: már fekete Fátum, történelem, árvíz.
Egy magyar még semmi, száz magyar még semmi, millió magyar ha
találkozik egyszer: megbillen a vén Föld s új pályán kezd futni!

Egy kis fecske semmi, száz kis fecske semmi, millió már tavasz,
bármilyen kicsi vagy, tarts ki a fecskékkel s tavasz lesz a földön.
Egy patak még semmi, száz patak még semmi, millió már tenger,
ne zokogj magadban, fuss a cimborákkal, te is leszel tenger!

Egy kalász még semmi, száz kalász még semmi, millió már kenyér
világ kenyerevé váló sorsod vígan várd az új vetésben.
Egy öröm még semmi, száz öröm még semmi, millió már Élet.
Anyák, menyasszok, gyermekek és szentek örömeivel élhetsz!

**Aztán találkozatsz az öreg kaszással! Egy fűszálnak fája a kasza,
millió már boldog széna, a szénából tej lesz, tejből új élet lesz.
Aztán találkozatsz a vén favágóval. Egy fának még fája a fejsze,
de ha együtt hull az erdő: vagy kenyértermő föld, vagy új erdő támad.**

**Égesd fel hát kerted szurkos kerítését, indulj el világgá,
patakok kamaszos, vad vidámságával, fecskék derűjével,
búcsúk hitével, vetések vérével, méhek zenéjével
és ne mondd, hogy vagyok, de mondd azt, hogy: vagyunk!
vagyunk, vagyunk, vagyunk!!**

MI VAN A KIRAKAT MÖGÖTT?

A szemeim kirakatablakában
kéken kikandikál az életöröm.
S mi van a kirakat mögött?
Halálsejtés. Gond. A paradicsom kicsukott patakja,
mely eltévedt útjában a Tenger felé.

Az élet-kirakatban kacag a tavasz,
varázsfurulyáival, májusfáival.
S mi van a kirakat mögött?
A verítékező nyár, a szépség-hullató ős
s a mindent betemető sírásó, a tél.

Az élet-kirakatban a meztelen Szerelem,
csókpipacs-tenger közepén csobog a gyönyör-patak.
S mi van a kirakat mögött?
Kenyérgond. Klábrándulás. Család.
Csalás. Csömör. Csobog az unalom-patak.

Az élet-kirakatban anyai álmok, bölcsők.
Ifjuság. Eget-ostromló dél-libáb-létrák.
S mi van a kirakat mögött?
Betegség. Vénség. Törött remények. Temetők.
Koporsógyárok, ágyúgyárok, háborúk.

Az élet-kirakatban demokrácia. Osztályparadicsom.
Szabadság, egyenlőség, testvériség.
S mi van a kirakat mögött?
Önzés. Lopások. Kevesek orgiái.
Szadizmus. Cseka. Börtönök. Bitók.

A halálsejtések, telek, temetők mögött,
csömörök, börtönök, háborúk mögött
ott vár az Isten! ránk vár az Isten!
Segédel friss csalétket raknak az élet-kirakatba:
friss hajnalt, friss tavaszt, friss szerelmet,
friss ifjúságot — s milliók tűnnek el a boltban.

**Mert az Isten öröm és fény és tisztaság,
az ember pedig gonosz és fertőzött és tisztátalan
és semmi tisztátalan nem mehet az Úrhoz.
Azért halálfélelmek, telek és temetők,
csömörök, börtönök, kórházak óriás szűrőin
tisztává szűrődnek az emberek fiai.**

Az öngyilkos unatkozott a fán.
Nyelvet nyújtott a közönyös világra.
A világ nem vett róla tudomást.
Megállj világ! Gondolnod kell ma rám!
És lóbálózni kezdett lomha lába.

És harangozni kezdett lomha teste,
feketén, feketén, lidérces hangtalanul
és meghallották hangját a pokolban
és meghallották hangját Szél-országban
s rontó, sűrű seregek haladéktalanul
rátörtek a földre, a föld félt és remegett,
rátörtek az égre s a csillag-mécseseket
levették és a lámpa-lelkű holdat,
mint csárda-lámpát csuhajos legények,
a folyók lassan, lúdbőrözve folytak
s a bőrük érdes, kerges és kemény lett,
a százados tölgyek tótágast álltak,
fekete rémek fehér havat fújtak,
sövény alatt fagyott csavargók háltak;
az öngyilkos harangozott veszettül,
kinyújtott nyelvvel, kaján kárörömmel,
utat, ösvényt, dűlöt befújt a hó,
a jegenyék pattogtak, mint az ostor,
tornyok inogtak, háztetők recsegték,
szélkakas, kútgém örülten csikorgott,
a szél úgy rázta a rossz kalibákat,
mint gyermek-csörgőt óriások kölyke
s százezrek fagyos csontja összekoccant.
(A Baj: a pestis, árvíz, háború
ezer s ezer szegényt tipor meg addig,
míg eljut végre egy-egy gazdagig.)

**Az öngyilkos harangozott veszettül,
kinyujtott nyelvvel, kaján kárörömmel
és megérezte a szegény s a gazdag.**

**Három nap mulva elszakadt a madzag,
három nap mulva elvonult az átok.
A fán fekete zúzmarának álltak
a varjak s zengtek a varjú-ivátok...**

A MESGYE SIRÁNKOZIK

Én rendes, élő földdarab vagyok
s kenyérnek valót mégsem termelek.

Én végig futok az egész világon,
én kettévágom az egész világot.

Bal oldalomon szánt-kaszál a Mult,
sok ezer hold föld, Sok-sok ezer év.

Minden világos, ismerem a gazdát,
ekéit és kaszáit ismerem.

Véres kezét, csendvágóját ismerem,
arcát s hamis álarcát ismerem.

Pacsirtaszónál szántó kedvét ismerem,
ábrándos, holdimádó kedvét ismerem.

Magtárait, kincstárait jól ismerem,
zsugoriságát, zsarnokságát ismerem.

Legény korában kapott rozsmaringját,
kalapja zörgő díszét ismerem.

Farizeus, Istennel takarózó
szú-rágta testét ismerem.

A felesége örök-fiatal:
az örök-forró, örök-csókos Élet.

Jobb oldalomon szánt a friss Jövő.
Sok ezer hold, tán sok-sok ezer év.

Titok takarja és ködök takarják,
de a ködökben világok csirázniak.

Kezét, szívét, arcát nem ismerem,
vérfiorraló nótákat énekel.

Dinamitos ekével dolgozik,
tán sziklát robbant, vagy erdőket dönget.

A Mult ábrándos holdjára lövöldöz,
patriarkális pacsirtát parittyáz.

Tüzes nyilakkal lángokba borítja
a Mult magtárát, kincstárát, vetését.

Istentelen és házasságtörő:
szerelmese az örök-csóké Élet.

Én határmesgye, bitang föld vagyok:
két telek közt se Multé, sem Jövőé.

Baloldalom a Mult felé kacsintgat,
jobboldalom szerelmes a Jövőbe.

Baloldalomba multak magva hullott,
jobboldalomba új világ vetése.

Kétféle vetés veszekszik a mesgyén:
a lelkem néha csupa zúrzavar.

Én rajtam ad találkát a Jövőnek
szép, örök-ifjú Élet-szeretője.

S kítör a harc, a Mult, Jövő csatázik
s a mesgye teste megtiportatik.

A mesgye teste meggyaláztatik,
a mesgye vérrel megtrágyáztatik.

Még egy pár év... s földjéhez szánt a Mult
s egy barázdával gazdagabb a gazda...

AZ ÖRÖK MOZDULAT

A mátká oldja tiszta, szűz övét
s utána nyúl a csókos vőlegény.

Törött rögön tempósan lépeget
a biztos markú bízó magvető.

A kert felett vizslán kering a sas
s a kotló szétteríti szárnyait.

Madonna bontja melle bimbáját,
a csecsszopó fölé hajol s mereng.

Hamut hint hét sebére és sarat
a porban kígyó-rágta büntudat.

A vágy a láthatókon tulra néz
s az imádkozó lelke tiszta méz.

Ember-vér szomjas tíz köröm virág lesz:
testvért ragaszt baráti kézfogás.

Ajtóban áll a tárt karú atya
s keblére várja tékozló fiát.

A meghalt ember hallgatag, merev
s akik hantolják, könnyel öntözik.

Tenger támad és tenger eltűnik:
— ez mindig lesz, míg a világ világ lesz.

ÖRÖK BANALITÁS

Tulajdonképen nem történt semmi. Kitavasodott.
Meglőtt a fecske, meglőtt a gólya, meglőtt a gébics.
Meglőtt az ibolya, meglőtt a gyöngyvirág, meglőtt a tulipán.
Tavaly is így volt, tavaly előtt is. Évezredek óta.

A fák magukat részegre szívták valami borból,
földből gyökérrel, fényből rügy-szájjal lerészegedtek.
A lelkem magát színesre szívtá valami örömből:
ezer gyökere emberben, földben, égen, Istenben.

Míntha most látnék először tavaszt! Ki játszik velem?
Nincs semmi dolgom ezen dülön. Mit köszálok itt?
Babonázottan kódorgok Isten kék ablaka alatt,
mint a szerelmes kőszál kedvese ablaka alatt.

Nincs mit beszélnem, mégis beszélni, mégis dalolni,
mégis fütyülni késztet Valaki, mint a rigókat.
Nincs mit sietnem, mégis sietni kerget Valaki
dülőről dülőre, hegyre föl, hegyről le, nyírfától nyírfálg.

Nincs, kinek virágot vinnék titokban. Mégis virágos
botom, kalapom s egy nagy virág lüktet szívem helyén.
Nincs mit örülnöm s hej, haj mégis részeg pacsirtákat
szeretnék csempészni gondvert emberek szíve helyére.

Valaki néz rám: harmat-szemekkel, netelejts-szemekkel,
pipacs-szemekkel, napraforgó-szemmel Valaki néz rám.
Valaki beszél: fűzizegéssel, lombsusogással,
szél-citerákkal, vágy-hegedűkkel Valaki beszél.

**Valami ritmus lüktet az űrben, mint a folyóvíz,
most hallhatóan fény-esők zuhannak, felhők suhannak,
tojások fogannak, tervek fogannak, emberek rohannak
célok rohannak. Valami ritmus lüktet az űrben.**

Tulajdonképen nem történt semmi. Banalítások.

**S mégis csak meg kell kicsit bomolni! A végtelenbe
ablakot vágni: a kék örömet tudóre szívni,
élni a ritmusban, hinni, remélni s szeretni, szeretni!**

HOLLÓ HINTÁZ A TORONYÓRÁN

„Me Sol, vos umbra regit“

Van óra, mely örökké sántít és késik egy fél századot:
és boldog, sohsem lázadott.
Van óra, mely slet vesszettül, századdal is többet mutat,
vészt kongat, új utat kutat.
Van óra, mely víg csálén-kajlán hordja az Idő bajuszát
s bormámor kongja basszusát.
Van óra, melyben bieder májer álmok csiklandnak halk zenét:
tik-tak, csak-csók, csak-bók a lét.
Van óra, melyből kiugatnak vad, megveszett komondorok
s minden perc szárnyán vér csorog.
Van óra, mely azt tiktakolja: csak pénz, csak pénz és semmi más,
csak céda nők, cigányprimás.
Van óra, amely azt kakukolja: csak csend és szent a rend, család.
Madonna hallja szűz dalát.

Amennyi ember, annyi óra, más-vágyú szív, más mutató,
más célt kongat a kongató.
És mégis, mégis ment az élet, bár így volt ez mindenkoron,
mert állt a közös Torony.
Apró sorsok, tetők felett állt s mutatta a közös Időt,
nagy-lélekzetet, nagy-tüdőt.
A kis-időt a nagy-időhöz pásztották az emberek
s döcögtek célok, székerek.

De most az óra mutatóján fekete fátum szörnye ül:
holló kívül, ördög belül
Holló hintáz a toronyórán, most így mutat, most úgy mutat:
megőrültek célok, utak.
Az órák össze-vissza vernek, örvényt kavár a zűrzavar,
tavaszt takar véres avar.

Nekem elég! Nem kell mesterkél, romlandó régi szerkezet:
primitív nap-óra leszek.
Magam köré kis kört keríték: a föld lesz majd az óralap,
időt mutat velem a Nap.

Engem az égi fény irányít, titeket az árnyék vezet,
engem jószág, titeket élvezet.
Engem a szeretet vezérel és titeket a szerelem,
szerelme testnek, pénznek: győtrelem.
Ember vagyok, gyökerem földi, virágos csúcsom égre nő,
a végtelenbe egyre nő,
lassacskán árnyékom se látom s hogy Isten velem mit mutat:
példát, intést, időt, utat. —

DE PROFUNDIS!

Nem csodálom, hogy már annyi ember ebbe beleőrült,
felúvöltött, mint a holdra bús kutyák és ordított!
Tengerfenék rabja vagy te, tenger tornyosul terajtad:
éjnél éjebb ismerelen, rejtély, rébusz és titok!

Világító halak úsznak, polip, kagylók a magasban,
mondod: Nap, Hold, mondod: bolygók, mondod: csillag-ezerek.
Világítsz a tudománnyal, világítsz a vallásoddal
s áll a vak, süket sötétség s önmagad sem ismered!

Hogy ne érezd tenger terhét, kitaláltál pár játékot:
felhőkakukvárat épít a bölcselgő értelem,
játszol néha háborúcskát, hazát, bőrzét, forradalmat
s kéjes-édes játékoskád a vak-macska szerelem.

Játszol a tengerfenéken, szíved mégis nyughatatlan:
vajh' mi van a véghetetlen Ismeretlen felszínén??
Mint a buborék a borban, szállnál fölfele bűvárnak,
ám a Tenger visszanyom és rád mered a régi rém.

Szárnyas elmék próbálkoztak, költők szálltak fel bűvárnak,
eljutottak a tejutjig, de már följebb egy se ment.
Hit létráján szentek mentek, de nem jöttek soha vissza.
Hogy mit leltek a magasban, ma se tudjuk idelent.

Játszol evvel, játszol avval, mégis titkon nyugtalan vagy,
hogy valaki számon kéri a te hangya-életed.
Valahol a magasokban egy nagy Kéz egy könyvbe írja,
hogy az elmulás-homokban egy kis hangya lépeget...

**Felelős vagy!! Meg kell mondjad: van-e Isten, nincs-e Isten?
Bűn-e, hogy ha erre lépsz, vagy erény-e, ha arra lépsz?
Isten-szó-e a Biblia, buvároknak vezérkönyve,
— vagy legenda-gyűjtemény csak, rébusz-rejtő régi férc??**

**Meg kell mondanod, mert egyszer minden kis játékos elfogy
s meztelen dideregsz, ha eljön a legborzasztóbb: a vég.
Háton fekszel s üvegszemmel nézel fel a végtelenbe,
hova lelked száll, száll, mint egy fehér gyöngyös buborék.**

TUDOM, HOGY FOGNAK HÍVNI TÉGED!

Tudom, titok vagy, rügy vagy még a fában.
Világra jössz s úgy hívnak majd: Gyümölcs.
Vagyis: virág leszel, színekkel tündökölsz,
méhek s lepkék jól körül udvarolnak,
aztán sár lesz menyasszonyos ruhád,
a gally kínjává gömbölyülsz bilincs közt,
s lehullsz a zörgön röhögő avarba.

Tudom, titok vagy, tojás vagy a fészken.
Világra jössz s úgy hívnak majd: Madár.
Vagyis: vékony hangszálad kigyúlnak,
lánghúrjukon cimbalmoz a tavasz,
a láng kialszik és borzalmas csend lesz.
Szárnyad kinő, repülni fogsz az űrben
— s a gyilkos földről nem tudsz elrepülni.
Vagy enned, vagy pihened kell a földön,
vagy lépre szállsz, vagy dér fagyasztja szárnyad
s lehullsz a zörgön röhögő avarba.

Tudom, titok vagy, szerelemfán rügy vagy,
hímes tojás vagy anyád fészek-álmán.
Világra jössz s úgy fognak hívni: Ember.
Vagyis: (mint Mózeset rég) egy rózsaszirmon
anyád kitesz a fekete folyóra.
És visz a csónak, mosolyogni fogsz
és nem látod a kínok vad vizét,
míg a gyerekkor kirothad alólad.
Aztán titkos kezek bús kényszer-zubbonyt
húznak rád: a törvények zubbonyát.
És így kell úsznod a halál folyóján.
Van öröm is: a Tavasz áll a parton
s az égre színes álmokat rakétáz
a mindenség kék, mint a Capri-barlang,
a víz viola s mintha állna, állna!

Percek csalása. A Tavasz csak tréfált.
Sötétség lesz s kényszerzubbonyban úszol.
(Lehet, hogy szent leszel s a kényszerzubbony
szárnyá lesz, épp úgy, mint a denevérnél,
repülsz, de mindig együtt a folyóval!)
Imádkozhatsz, agyad csodát rügyezhet,
lehet lázongó, békés, mint a bárány,
a víz csak visz, elnyel a néma Barlang
és nem térsz vissza soha, soha onnan...

CSÉPLÉS

A gyümölcssterhes szilvaifák alól
a cséplőgép bűgását hallgatom.
A gyümölcssterhes szilvaifák alól
az égre néz hálával telt szemem.
Az ég: az Úr adománylevele. —
A Magna Chartán vígan olvasom:
mindenkinek joga van a kenyérhez,
a mézhez, húshoz, sóhoz és a borhoz.
a Magna Chartán Isten arany pecsétje:
a Nap.

Isten csodás arany pecsétje fénylik,
csurog a fény, csurog a méz
a mezők, kertek virágaiba,
virágokból a méhek torkába,
méhek torkából a kaptárakba,
kaptárokból a családok asztalára,
asztalokról menyasszonyba, gyerekekbe, aggba
csurog a fény, csurog a méz.

Isten csodás arany pecsétje fénylik,
csurog a fény, csurog a mámor
a Napból a venyigékbe,
venyigékből a fürtökbe,
fürtökből a kádákba,
kádakból a pincékbe,
pincékből a családok asztalára,
asztalokról vőlegénybe, cimborákba, öregekbe
csurog a fény, csurog a mámor.

Isten csodás arany pecsétje fénylik,
csurog a fény, csurog a vér
a Napból a legelőkbe,
füvekből a bocikákba,

bocikból a mészárszékre,
mészárszékből a családok asztalára,
családok asztaláról gyerekbe, ifjúba, vénbe
csurog a fény, csurog a vér.

Isten csodás arany pecsétje fénylik,
csurog a fény, csurog az élet,
a Napból a barázdába,
barázdából a vetésbe,
vetésből a cséplőgépből,
cséplőgépből a malomba,
malomból a kemencébe,
kemencéből a kenyérbe,
kenyérbe, vagy a kalácsba
a családok asztalára,
asztalról a gyermekekbe, felnőttekbe, öregekbe
csurog a fény, csurog az élet.

Leszállt az éj. Alusznak a parasztok.
A cséplőgép megállt, de valahol
egy misztikus cséplőgép zakatol,
csak olyan halkán, mint a szúnyogdongás.
A gyümölcssterhes szilvaiák alól
Az égre nézek és a csillagokra.
Az ég az Úr adománylevele:
„mindenkinek joga van álmodozni
jóságról, igazságról, szépségről, szeretetről!”
A Magna Chartán Isten bűvös pecsétje:
a Hold.

Isten bűvös arany pecsétje fénylik,
csurog a fény, csurog a vágy
Holdból a szerelmesek szívére,
szerelmesek szívéből a bölcsőkbe,
bölcsőkbe! a jövő vetéseire
csurog a fény, csurog a vágy.

Isten bűvös arany pecsétje fénylik,
ragyog a Hold,

csurog a fény, csurog az álom
szépségről, jóságról, igazságról
Holdból a költők szívébe,
költők szívéből a nemzetekbe,
nemzetekből az emberiségbe
csurog a fény, csurog az álom.

Alszik a föld. Alusznak a parasztok.
Alszik a szegény magyar nemzet.
Alszik a világ embersége.

Egy misztikus cséplőgép zakatol
a föld felett, a nagy hegyek felett
s rózsát dobál és álmot a parasztra,
a szegény, szegény magyarokra,
a föld minden meggyötört emberfiára
s ragyog az ég: az Úr Magna Chartája
és fényt csurgat bűvös pecsétje:
a Hold.

DERŰ ÉS CSEND

FARKAS GYULÁNAK

Vigan járni, míg a szomszédkertben
mézeshetesek madara zeng
s szólni a májusnak: sekrestyés, gyujtsd,
gyujtsd meg a rózsákat, álmokat mind:
ez a derű és ez a csend!

Csecsemőket áldni (új medreket),
kikben a vérfolyam tovább ment,
míg legény-véred harmatcsöppenként
párolog percek pille-szárnyain:
ez a derű és ez a csend.

Rossz gebén menni, míg a bőrzéken
parázna aranyak csókja cseng
s megáldani a nyomor gebéjét,
üres zsebet, mert több vágy fér belé:
ez a derű és ez a csend.

Ibolyát nézni, kacér kankalint
s szólni: tán szép lehet odalent,
honnan, mint bakfisok bálteremből,
búzavirág, kankalinn kandikál:
ez a derű és ez a csend.

Egyre nehezebb keresztel járni
s tudni, hogy távoli célja szent
s nem átkozni szülő anyánk méhét
s áldani, imádni tudni Istent:
ez a derű és ez a csend.

Nézni, hogy buzdul az új nemzedék,
új gályák ormán új zászló leng
s nem irigyelni, de vén kutyaként
rágódni tudni emlék-csontokon:
ez a derű és ez a csend.

EMBER VAGYOK: A FÖLD SZEME, FÜLE, SZÍVE

Hátborzongató buta kozmikus örület ez,
ez a vak forgás. Hova fut, hova vágat a vén Föld?
Titáni kezű hatalom pörgette meg egyszer
s azóta kering ez a nagy bűgöcslga-játék.
Nincsen szeme, vak, vágat s mindegy neki merre.
Én, én vagyok itten a Szem: a földfia Ember,
én nézek a Föld szemeként pár tizezer éve.
Mit láttam a Föld szemeként pár tizezer éve?
Ugyanazt a Napot, Holdat, Tejutat, meg a Göncölt,
az üstökösök siető, sisteregve menő robogását,
ugyanazt a Tavaszt, ugyanazt a ravaszt, a Varázslót,
ugyanazt a varázslatot űzi néhány ezer éve:
szerelem, születés, csók és lakodalmi üvöltés,
kék álmodozás, rügyezés, pacsírta, lombosodás,
— aztán jön a Tél, a csontkoponyájú sirásó
s elássa a csókot, a lombot, az álmot, a bölcsőt.
A Forradalom véres forgószele jött, ment.
És láttam a Háborút is mindig azon-arccal,
vért kért lakomálhoz és szüzeken taposott.
És láttam a vallások lobogó születését
és láttam a vallások zokogó zuhanását.
Mindig ugyanazt, de a lényegeset sohasem,
újat, örököt sohasem, soha azt a Kezet,
amelynek a Föld, meg a Nap: pörgő kicsi játék,
nem láttam az Istent!

A Föld süket is, füle nincs, füle én vagyok, én,
hallottam a legzengőbb madarak dalait,
hallottam az éjjeli jajt, pitymallati gerlekacajt,
hallgattam a tengereket, a vihart, citerás szeleket,
mind, mind dadogott, dadogtak a bölcsesletek,
dadogtak a próféták, veritékezvén a Titoktól,
dadogott a Biblia is, bár isteni Szó volt,
mert emberi agy kicsiny villanydrótjai hozták
az isteni agy rettentő áram-erőt;

másképp olvasta a Szót Péter s az Utódja
s másképp Luther és másképp követői megint.
Hiszem őt, Jézust, Isten fia, vallom,
hallgattam a Hegy tetején, — de szája a szájunk:
mit bír el az emberi száj? Mit bír el a fűzfa
csöpp sápjá, ha Ciklon is az, ami fújja a fűttyét?
De nem hallottam a Szót, a fergetegest,
a rettenetést, mely hangtalanul és szájtalanul
mondotta: legyen!
és jöttek a Nap, meg a Hold, meg a csillag-nyáj a Nihilből,
mint jönnek: a kos, meg a bak, meg a nyájak az éji karámból.

Nemcsak vak a Föld, nemcsak süket, ó, szíve sincs.
Szül, szül billió méhü örült anyaként
madarat, májust, rétet, szivárványos színü álmot
— s folyton temet is ugyanúgy örült anyaként
madarat, májust, rétet, szivárványos színü álmot.
Nem érzi a kéjt, nem érzi a kint. Szíve nincs.
Én, én vagyok itten a Szív. Én érzem a kéjt, meg a kint.
Rajtam gyöngyöznek a Föld öröms rügyei.
Rólam veri földre a szirmot a jég, meg a kín.
Én meghalok egyszer. Lélek leszek egyszer.
Meglátom a lényegeset, meglátom az Istent.
Meghallom a lényegeset, meghallom az Istent.
Kivirul rajtam Isten örökös öröme.
De a Föld vakon és süketen, suta szívtelenül
csak vágat a semmibe és mindegy neki, merre.

AZ EMBER ÉS AZ ÁRNYÉKA

Egy fényesség hajnalon a földből nőtt egy ember.
Valaki beoltotta őt két fény-imádó szemmel.

Meglátta a kelő Napot és ment feléje folyvást,
valami vágy vonszolta, mint tenger felé a forrást.

Az élet jött-ment, színesült, pergett a film körülte,
szemébe hullt a múlt, jelen: öklével kitörülte.

Nem döbbsentette semmi meg, a cél-érzése tiszta.
Csak ment, csak ment a Nap felé. Nem nézett volna vissza.

A Nap meg megrézfálta őt: az égzenitre pattant,
akkor sejtett meg egy gyanút, rejtélyt, megoldhatatlant.

Most merre menjen? Fölfelé? Ha szárnya volna, bordó!
Itt pusztuljon mint egy-nyaras, szegény kis napraforgó?

A Nap megindult lefelé. Az ember ment utána.
A Nap vért hullatott, bukott. Tán eltörött a szárnya?

Ha mostan végleg eltűnik: mi jö? miféle végzet?
Az ember ősz lett hirtelen, megrémült, hátra nézett.

Most látta meg kitárt-karú árnyékát szívbe-fájón,
amint keresztként feketült s elnyult a messzi tájon.

Vállára vette szomorún a mérföldes keresztet.
A Nap lehullt, a föld kihült és alkonyodni kezdett.

**Az éj sűrű volt, mint a sár, az ember lába gyúrta,
nem tudta azt se, merre jár s rálépett a tejútra.**

**Vállán vonszolta a sötét, a mérföldes keresztet,
hogy odaért, a nagy kereszt ragyogni, égni kezdett.**

**Lépdelt csillagtól csillagig, tán ezer évig is ment,
beoltott fény-szomjas szeme kereste Őt, az Istent...**

KAMASZOK

NYÁR

Isten veled komolyság, Isten veled komorság,
Isten veled bölcsészet, Isten veled költészet,
megjöttek a rokonok,
megjöttek a gyerekek.

Asztag hátán gyerekek, csúszkálnak és nevetnek,
udvaromon gyerekek, kergetőznek, nevetnek.
minden zugban gyerekek:
élő napfény, szeretet.

A vén paplak: vén hordó, máskor ecetes hordó,
most pezsgő bor, kacagás, kicsorog a kacagás:
vetés-érlelő kacagás,
ember-érlelő kacagás.

Egész napon mókázom, viccet mondok, nótázom,
ölelnek a kis karok, azt se tudom mi vagyok,
gyerekláncon rab vagyok?
kamasz, költő, pap vagyok?

Az a fő, hogy a Halál most hozzám be nem talál,
elrejt a szép új vetés, édes gyermek-nevetés,
elrejtnek a gyerekek,
élő napfény, szeretet.

LÁNYOK, LÁNYOK, BOSZORKÁNYOK

„Lányok, lányok boszorkányok,
mindnyájokra fittyet hányok,“
mondod százszor, mondod, mondod
— s egyébre sincs nagyobb gondod:
mint surranj ki a szobából,
a barátság asztalától,
titkos szálak, húznak, húznak
rejtekeből egy kis blúznak,
rejtekeből egy kis szívnek
(s várhatnak az örök sínek!)
Elindulsz vadász-kalandra
s vadászol egy kis galambra.
Elindulsz a messzeségnek,
ahol tábortüzek égnek
s várhat bajtárs, babér téged:
babonás szempár eléget.
Elindulsz a végtelennek,
vitorláid vígan mennek
s apró sóhaj-szelek szárnya
vitorláid visszarántja.
Elindulsz az Isten útján
lelki hősök nagy tejútján
s odaállnak holdvilágnak,
közted s Isten között állnak
holdmosollyal, édes arccal
s készen vagy a lelki harccal.
Van nekik pár gödröcskéjük:
megbotolsz s úgy hullsz beléjük.
Van nekik egy mosolygásuk,
mely nem terem sehol másutt:
azt tűzöd a kalapodra
s annak maradsz mindég foglya.
Földi röptű cifra szárnyok...
Lányok, lányok boszorkányok.

**Fiúk, fiúk gyöngyvirágok,
Akasztófa-, mákvirágok,
de fejükben új világok
magvacskái gömbölyülnek,
harcok, forradalmak gyűlnek,
vér-gyökérrel a világot
körülfontják, törzsük: átok,
de gyümölcsük mindig áldott.**

**Fiúk, fiúk gyöngyvirágok,
lányok, lányok boszorkányok.**

GYÓNTAK A LILJOMOK

Fehér álmok lengnek körül,
szíved örül,
ha látod és kimondod: gyermek...
Lelkedben liljom-mezők feselnek.

Pedig ha valaha valaki
meg tudná gyóntatni a liljomokat,
micsoda csúnya, csirázó titkokat
lehetne vallani
hallani.

Mert furcsa ez az élet-komédia:
amerre lépsz, temető mindenütt,
embercsontok
porlanak, megromlott
szívek, ágyékok, epekövek
s a liljomnak a hajszálcsövek
csatornáin nemcsak derüt,
de ős-romlást is fel kell szívnia.

Én hirdetem:
mocsár-fenéken is van arany homok,
de hirdetem,
hogy kígyót rejthet a legszebb virágbozót!
Nézd, tegnap gyóntak a liljomok,
ezek a fehér első-áldozók.
Az egyik így szólt: sokszor átokszót
szórtam apára vagy az öcsikére
(s égre kiáltott Ábel kiöntött vére...)
A másik szólt: csúnyát gondoltam,
(hol bujkáltál
ó Kleopátra buja vére,
míg rátaláltál
a liljom hajszál-csővére?!)

A harmadik szólt:
macskát kínoztam, verekedtem,
(ó Heródesek, Nérók zsarnok kéjvágya,
elporladtál, mint átok-trágya
s most rád találtam
életté váltan
e lilium szirmába keveredten...)
„A gombozásnál csaltam, loptam,
felebarátaimmal köpdösködtem.“
(Hogy ezt hallottam,
fölleketéllt fölöttem
az egész ember-múlt, a történelem
és minden fürtelem...)

**A liliumok gyóntak, megtisztultak,
megkönnyezték a felszívott rút multat,
most kigyóttan a virágos bozót,
olyan szépek az első-áldozók,
ma himnuszt zengnek róluk a kövek,
— de lelkemben vér —, könny-eső péreg,
mert holnap tán, ha a hajszálcsovek
a földből újabb táplálékot vesznek,
hozzánk hasonlók lesznek:
emberek!!**

TE IS ÚGY JÁRTÁL MINT A TÖBBI

Kapubálvány álom-mágnesből...
A varázsajtó tárva-nyitva:
édes Erő húzott... úgy mentél,
mint csokoládé gyerekszájba,
mint fülemüle a tavaszba
egyik bokorról más bokorra,
mint kis üsző királyi kertbe,
gondtalanul és ámuldozva
az édességes ibolyákon,
valahol szólt a gerlebűgás...
Szeretted volna ott maradni,
de megláttad a sok tulipánt,
valahol csalogány kesergett...
Szeretted volna ott maradni,
de láttál buja jázminbokrot,
orchideát és mandragórát,
párhozó verebek csiripeltek...
Szeretted volna ott maradni,
de szöke nyirfák integettek
és arany almák kacarásztak,
a vércsék véres csókja csurgott...
Szeretted volna visszamenni
a kis szemérmes ibolyákhoz,
a nyökdécselő gerlicékhez,
de nem visz oda vissza-ösvény!
Bolyongsz az úttalan erdőben,
kétségbeesés fál zúgnak,
parázna majmok vigyorognak,
fákról méz csöpög kigyószájából,
fehér lábaddból vér szívárogoz...
Nem panaszkodhatsz az anyádnak,
nem panaszkodhatsz cimborádnak,
nem panaszkodhatsz a Kedvesnek,
olyan ő mint a hold az égen,
csak jö és megy, szeret mindenkit,

vagy talán igazában senkit,
vagy tán egy átkos végzet úzi
s nem állhat meg egy kis leánynál,
hogy letörölje könnye árját,
olyan ő mint a hold az égen...
Te meg járkálsz fájdalommal,
bokrok tépázzák arany hajad...
Arany hajadból Amorettek
madárfogó hurkot csinálnak...
Szemed itt marad ibolyának,
szíved itt marad tulipánnak,
melled marad aranyalmának,
csalogatónak, csemegének...
Igy gazdagszik a Labirintus,
a híres, kínos Szerelemkert...
Igy járt anyád is, az enyém is.
Nem baj, hogy fekete az erdő:
az anyaság göncölszekerét
imádkozd le, az kivisz innen ..
Emléked lesz a fájdalomból..
Igy járt anyád is, az enyém is,
te is úgy jártál mint a többi...

MATURÁNSOK

A légben fényes huzalok az Élet sürgöny-szálai:
jövőknek sürgönyöz a mult és meg akarja áldani.
Ők a fecskék a drótokon: örök kottán új hangjegyek,
körültük mindig új Tavasz rikkant és törí a jeget.

Karámból szabadult csikók, sörényük: fényes Nap-sörény,
lépésük rokkánástalan, pajzán erő, bizó fölény.
Futnak a vágyak lábain, nem láttak még hámot, ekét,
nem látták még az életünk csödjét, sötét nagypéntekét.

Mindenfelé sugárutak. Fény. Végtelenség. S átmenet
nincs már a föld és ég között: aki rálép, mehet, mehet
szférák zenéje közepett egész a Vénus csillagig,
az élet oly határtalan, hol a csak-egy-kislány lakik.

A másik út is végtelen, a másik út a Marsba visz,
új örömért harc kelletik s vidám lesz, ki a harcba' hisz.
Ha kell, egész Jupiterig fut, fut az út, a harmadik:
vllágrejtély megoldható! (Mitől sok bölcs nem alhatik.)

Nincs lehetetlen! Ezer út! A hegyek elmozdíthatók.
A Délibábok mind valók és kézzel megtapinthatók.
Nem úr a vas, a pénz, arany! Az álom úr s a képzelet.
S indulnak. Rítmust döng a szív a temetős vén Föld felett.

Nem sejtik, a hegyek mögött kaján vigyorral lesben áll
az Élet... Pányva, hám, iga van a kezében s lesben áll...
S hogy ott szántnak az öregek a verejtékkel öntözött
földön, rokkantan, csendesesen a hajnal és az est között.

...De kell ez az ember-tavasz! Ó, gyönyörű ember-tavasz!
Minket nem egyszer ver a dér, kétség és bánat behavaz.
Ők a fecskék a drótokon: örök kottán új hangjegyek,
körültük mindig új Tavasz rikkant és törí a jeget.

MODERN BALLADA

Üvegházban nevelték. Ó.
Szemveréstől féltették. Ó.
Megőrizték édeskének,
eper-ízű kedveskének,
szem-mágnesnek, gyönyörűnek,
kinek mindenek örülnek,
ó, ó, ó!

Senki még nem kóstolta Ó.
Csak a napfény csókolta. Ó.
De üvegen keresztül,
Ó, ó, ó!
Daltól szíve nem rezdült. Ó.
Ha szél-purdék hegedültek
rezedákon, íüveken,
hangok hozzá úgy kerültek:
átszűrve az üvegen,
ó, ó, ó!

Bálba vitték... Áll a bál. Jaj
Néger zene kiabál. Jaj.
Kereplőből, zongorából,
cintányérből, dob hasából,
trombitából, saxofonból
az ős-állat vágya tombol, jaj.
Vidám ördög-cimborák
röhögik a himporát
jaj, jaj, jaj!

Fejét-farát felméri. Jaj.
Buja táncra felkéri. Jaj.
Szemmel, vággyal vetkeztetik,
pokol-tűzön hengergetik. Jaj.

**Lucifernek nagy multság,
hogy változik a kicsi,
szűzessége piros szirmát
biz az ördög elviszi,
bál-emlékül elviszi
jaj, jaj, jaj!**

Még este szent a Rend, Család, a Miatyánk s a Hiszekegy,
— s egy reggel fáj az ébredés, a rácsos gyermekágy rövid,
a ruha szűk, cipő szorít! Szemrebbenés: nő láb, ököl,
szemrebbenés: nő agy, kebel, a lélek éhes szája nő,
a vérnek árja gáttalan, bilincstelen, bánattalan!
Szűk lett a műhely, iskola, szűk a Család, az égbura:
hajrá a gyémánt-nyúl után! hajrá a boldogság után!
Hajrá mezők! hajrá hegyek! mindent szabad, mindent lehet!
Hopp, szakadék: ugorjuk át! Hopp, drótsövény: szakítsuk át!
Hopp, les-vetés, farkasverem: a Rend, a Törvény törei!
Hajrá a gyémánt-nyúl után, hajrá a boldogság után!
Igy puszta kézzel mégse megy, mert millió bozótja van
és millió miért-kökény szúrós, kúszált sűrűje van
és hull a vérük hengegön, kacag az izmuk hengegön,
líhegve Istent keresik fölényesen és hengegön,
hogy megölik, ha meglelik, mert ő a Törvény, ő a Rend!
A nyerselő, ez kell nekik, villámparipa kell nekik,
forgószállal kötődnek ők, vulkán-pipán pipáznak ők,
a lelkük éhes gőzkazán: könyvekkel fűtik, etetik.
— S egy éjjel vérük megvadul, nem kell erő, nem kell tudás,
valami mást keresnek ők: a testi Szépség templomát,
hol vetkőzik a Szerelem. Bozóton, drótsövényen át,
át farkasvermen, tűz-körön, át poklon, törvény törein
vacogó foggal, véresen, rátörnek titkos éjeken
és tolvajkulccsal feltörrik a testi Szépség templomát.
— S egy észrevétlen hajnalon a vér partos mederbe tér,
lelkük fattyúhajtásait cirokseprőnek lenyesik
és leseprik az utakról a buja szírom-havazást.
Az erdőirtást átveszik, a hid-építést átveszik,
hajók kormányát átveszik, az ekét, malmot átveszik,
a régi fátylát átveszik, az Istent megsüvegelik,
mert ők lettek a Rend, Család, a Miatyánk s a Hiszekegy.

HÚGOCSKA KINCSET TALÁLT

Húgocska valahol kincset talált,
Húgocska folyton csak odagondol.
Virágot termel a Siralomvölgy:
húgocska kinőtt a siralomból.

Már ultra-viola sugarakat
kacag két meggyújtott égszín szeme,
kacag a melle, az arany haja
s kacaja különös égi zene.

Nem látott madarak valahonnan
szállnak a házukra mágnesezve,
kivirult szívéből színes ágat
visznek a csőrükben valamerre.

Apjával, anyjával összenéziünk,
öröm és borongás a szíveken:
mintha a Venus-csillagzatból
jött volna közibénk, oly idegen.

Húgocska valahol kincset talált
a lét rejtélyes mélyén elásva,
babonás lángok égtek felette,
babonás boldogság lángolása.

Nézte és kigyulladt szeme, szíve.
Üzenet-madarak jönnek, mennek,
(húgocska nem tudja:) végrehajtói
a titokzatos Ismeretlenek.

Üzenet-madarak jönnek, mennek:

viszik a szíve sok színes ágát,

viszik az ifjúság csínosságát,

viszik az álmai szírmosságát,

viszik a vállai kerekességét,

viszik eperajka édességét,

viszik, viszik, viszik részletekben

Síralmak völgyének ékességét.

FIATAL MAGYAROKNAK IRTAM

Fiúk, féltett, szerelmes öcséim, hetyke hőseink,
dívatba jött: a verklitek újabban egyet kornyikál:
a béna vének bűneit, irigylitek Olympusuk
Zeus-pálcáit s éhesen rongyos babéraikra vágytok.

Mijük van nékik? Semmljük. Préposti gyűrű ujjukon,
kitüntetés a mellükön, kegyelmes címjük, rangjaik,
öreg lelkük odvában a bölcsesség barna baglya ül,
joguk van élni nékik is s ez kell nekik az életükhöz.

Karácsonyfán dísz kelletik, hogy élni tudjon pár napig,
örülni tudjanak neki, — mert ő már egy halott fenyő!
— De nincsenek már napjaik: a halmak tóban vize nincs,
a fának sziklán töldje nincs, színes madárnak szárnya nincsen.

Az élet nagy törvénye ez: az ifjakon az öregek
uralkodnak s a véneken a holtak szőrnyű vaskeze:
a holt Kossuth, a holt Lenin, a holt Szent Pál, holt Sókratés
uralkodnak a véneken s a vének végig a világon.

Az élet más törvénye ez: hatalmon lenni annyi, mint
vének padkáján ülni és ki ráül, ősz lesz hirtelen,
ha húsz esztendő számol is! Zsarnokká válik, mint Lenin,
vagy az ifjú Napoleon és léket kap arany hajója.

Öregnek lenni annyi, mint lyukas hajón a hatalom
kormányát fogni biztosan, de baljós szárnyú madarak
ellopkodják a kincseit s a kiürült hajónak egy,
végzetszerű bús utja van: az elmúlás örvényes utja.

**Ifjúnak lenni anyyi, mint sebezhetetlen friss hajón,
kormánytalan kincses hajón álom-vitorlák szárnyain
hányatni csoda-zengető szelektől észak vagy kelet
vagy dél felé, oly mindegy az: Tündérország vár mindenütt rá.**

**Kár úgy sietni a lyukas hajókra az átnyergeléssel,
álmodjatok nagyot, sokat, érezzetek szépet, sokat,
portyázzatok Tündérország partjainál amíg lehet,
megvénültök! az új fiúk nőnek s az Isten nem ver bottal!**

**VERNI KEZDEM
AZ ARANY-HIDAT**

A FÉNY FELÉ

A multam. Sok szó kell, hogy jellemezzem:
sok volt a szín, sok volt a vágy körültem,
azt hittem, énem kibogozhatatlan,
azt hittem, létünk végejárhatatlan,
apró kis földi fények bámultattak:
csiszolt köröm, kacérkodó tekintet,
azért csak mentem, bárha csigalépttel
a Fény felé s a hegyek rám-mutattak:
ott vándorol egy ifju földi ember.

A jelenem. Kevés szó is kimondja.
Mint érni kezdő körtéből fanyarság,
a földnehézkesség törvénye tűnik
testemből: egyre gyorsabb léptű lábam,
a szívem egyre-egyre jobban szárnyal,
mint őszi tájról menekülő fecske,
a Fény felé és minden egyszerűbb lett
s a hegyek egymást kérdezik titokban:
ki ez? mi ez? hová megy oly sietve?

Jövöm talán csak tiszta lendület lesz.
Mér földes léptű férfit fogtok látni,
ki meztelen megáll a horizonton,
kítárt karokkal, fényesség körülte,
a Fény átszúr a testén röntgenezve
és nem lesz benne semmi földi szépség,
a hegyek térdre hullnak mind előtte,
míg fénybe foszlik, mint a nyári pára...

ANGELUS

HUBAY JENŐÉKNEK

Megjöttünk, téli este van. Pihen a komp, halászladik,
fáradt favágó-kéz pihen, nehéz paraszti-kéz pihen,
a föld titkon fogant, pihen: vetést, pacsirtát álmodik,
pihenj te is szívem.

Nézd, a Madonna-kép alatt a kis kanári hogy repes,
megismert... Örök-mécs helyett ott függ, mint égő lángolás,
kap enni, inni s boldogan fütyöl az édes szerzetes.
Irigyled őt szívem?

Sokat, sokat hurcoltalak! Echóztak cifra színialak,
míg nótáztál ezrek felett. Csárdák, családok asztalán
csattogtál s én, komédiás nagy büszkén mutogattalak,
kis meghurcolt madár!

Halld... megkondult az estharang... ezer kalitka megremeg:
búrágta vén parasztkebel, rózsálló csöpp gyerekkebel,
sok-sok formás leánykebel elefántcsontfehér, remek
kalitja megremeg,

s csattogni kezd ezer madár ezer Madonna-kép alatt,
a szívek zsoldár-hangja szól, a csendnek ezer szája lett,
trillázni kezd kanárim is, míg visszhangozzák a falak,
megzenésül szobám.

Szívem, kis meghurcolt madár! Nem lesz jobb a kanárral
nótázni itt a kép alatt? Míg a halál idetalál,
megzörgeti az ablakot, csalóka sípja rádri vall,
kalitkád kinyillik,

s te szállsz az örök úton, repülsz csillagtól csillagig
s úgy kérdezed: a tiszta Szűz, a Holdkirálynő hol lakik?
S ha megtudod, hogy a fehér legendák tornyában lakik,
mondd meg, hogy csak őt szeretem s áldott az asszonyok között!

SZAMÁR-TESTVÉR*

Lelkünket, a fehér menyasszonyt,
a keresztségben megfűrésztve,
bekenve illatos malaszttal,
rád bízta: vidd a Völegényhez,
hol vár a nászi ágy meg aszta.

Ez volna célod: hófehéren
végigvezetni a világon,
— S te csacsi-módra jársz csapongva,
bár hátadon komoly kereszt van:
nem bánt a Lélek búja-gondja.

A kevélység várába vágatsz,
ráülsz a trónra, katedrára,
költőként önmagad imádod.
Szamár-testvér! tekints tükröbe:
szamárnak szól az imádságod.

A Fösvénység barlangja csábit,
csak egy szavad van: szézám tárul,
bár minden kincsen vérnek átka:
szamárfüledben gyémánt csillog...
S a hátadon sír, sír a Mátka..

A Bujaságnak erdejébe
visz gyöngyvirág-faló nagy éhség,
hogy minden szírmot leszakasszon...
Az erdő ég, a fák fáklyáznak
s megperzselődik a Menyasszony...

---

* Assisi Szt. Ferenc szamár-testvérnek nevezte a testét.

Szeretsz gátakat széjjel rúgni:
családokon, népek nyugalmán
száguld a Harag barna árja...
S míg úszol a szennyes habokban,
fuldoklik Jézus szép Arája...

Irigység pázsitján lelegetsz,
letéped mások rozmaringját...
Torkosság mámor-mocsarából
szürcsölgetsz, míg a Lélek felsír
s az éjszakában könnye vádol...

Ha minden gonoszt lelegeltél,
szeretsz heverni trágyadombon,
ábrandozón és jóra resten
s kétségbeesve sír a lélek
a vesztegelő szamár-testen...

Szamár-testvér, nem bízom benned!
Imádság és bűjt kötőlékjét
teszem reád majd férfi-kézzel,
a szenvedéssel sarkantyúzlak,
míg mindég nagy célunkra nézel...

Ezer gyónásban megfüröszttél,
míg velem együtt megdicsőülsz,
míg megtelünk édes malaszttal
s elérkezünk a Völegényhez,
hol vár a nászi ágy meg asztal...

HINNI!

Hinni a tavaszban, hinni a telekben, hinni a derekban,
hinni a hegyekben, hinni a völgyekben, esőben, szelekben,
hinni a hernyókban, hinni a lepkékben, hinni madarakban,
hinni józanészben, hinni a jószívben, hangya-akaratban,
hinni a tegnapi, hinni a jelenben, hinni a jövőben,
hinni szerelemben, hinni koporsóban, hinni a bölcsőben,
hinni éjszakában, amely hajnalokat vajudik világra,
hinni a nappalban, mely napfényt szór emberre, fára, virágra,
hinni a gyárakban, hinni a várakban, hinni a tanyákban,
hinni a mátkákban, hinni az anyákban, hinni nagyanyákban,
hinni a munkában, hinni az imában, hinni a szenderben,
hinni a szegényben, hinni a gazdagban: hinni az emberben,
hinni a pihében, hinni vasban, fában, puhában, tömörben,
hinni a gyönyörben s mely Istenhez vezet: sivatag csömörben,
hinni a családban, mely bűt és örömet: embert hoz földünkre,
hinni szüzességben, mely lilomokat plántál a földünkre,
hinni a haragban, mely kígyókból ostort fon a kufárokra,
hinni a Bűnben, mely bűnbánathoz vezet, könnytengerben fereszt,
hinni bűnbeesésben, melyből karácsony lesz: Krisztus és kereszt,

**hinni az erényben, hinni hallgatásban, nótázó mámorban,
hinni a kenyérben, hinni a jó borban, nyilazó Ámorban,
hinni a forradalomban, mely tengerbe futtat mocsarakat,
hinni a Jóságban, mely fájdalmak ágyában tengerbe szalad,
hinni a nagy Célban, mely magához húz, mágnesez mindeneket:
bűnt, erényt, bánatot, örömet, éj, napot, folyót, embereket,
millió hajszálgyökérrel élni a mérhetetlen Mindenben,
millió köldökzsinórral élni a nagy teremtő Istenben:
hinni!!**

MARADOK ÖRÖK VÖLEGÉNYNEK

Maradjon még. Csak még egy órát!
A kert virúl. Minden fa ünneplőben áll.
A hold csodája nyílik, tündököl.
— Megyek tovább! Egy óra nagy idő.
A kert vénebb lesz. A hold lehull.
A csoda szirma percenként pereg.
Megyek s bennem tovább virul a kert.

Maradjon még. Csak még egy órát.
A lányok üdék, öleletlenek.
Alig kezdődött még a bál.
— Megyek tovább. A bálból tombolás lesz.
A lányok lelke összefogdosott lesz.
Megyek tovább és tovább álmodom
ruganyos testek ritmikus zenéjét.

Maradjon még. Butéllákban bor kacag.
Mámor-kocsmában húzza a cigány.
Az asztalfőn királyként énekelhet.
— Megyek tovább. Ectet tölt később a Csömör.
A füstös fáradt lesz. A Hajnal,
pirospszgás parasztleány, kisépri csárdánk,
Megyek, míg bennem még kacag a bor.

Maradjon még. Nézzük még a szivárványt.
A szivárvány szebb, hogyha ketten nézik.
Mintha két szívből szökne a magasba.
— Megyek tovább. Egy gondolat: és színtelen lesz.
Bennem tovább él. Hozzá álmodom
a másik félkört s mint titán-kölyök
a barna úrben tova-karikázom.

Maradjon még. Ünnepli a tömeg.
Nevető tenger Napként tükrözi.
Képét ringatja minden szív és hullám.
– Megyek tovább. Minden Nap éjbe hull.
Sötét felhőbe burkolom magam.
Köd-szárnyakon álmodtatom magamról
a fényre-éhült szívet és habot.

Maradok örök völegénynek!
Engem násszal kínál a Szépség,
násszal kínál a Mámor és Dicsőség.
Nász-éjszakákról szököm Szent Elekként
rongyokba rejtve szűz fiatalságom,
az Isten-vár felvonó hídja mellett
szép nászaimat tovább álmodom...

AZ ISTENNEK NINCS ÁRNYÉKA

SIK SÁNDORNAK

A Sátánnak nagy az árnyéka:
fél földgolyónyi néha-néha,
oly tarka mint a páva farka,
oly babonázó mint a bűn,
hosszú mint a történelem
és édes mint a szerelem
és hűvös mint a pénzek érce,
és bűvös mint a vágy lidérce
oly gyönyörű mint a gyönyör
cél-bomlasztó mint a csömör,
itt nem kell folyton hősnek lenni,
lehet pihenni, inni, enni.

Én voltam ott, aludtam ott,
De hallottam a szólamot
s a trombitától megütötten
az Isten oldalára szöktem,

Az Isten jár a földtekén,
körötte fény, fölötte fény,
szeretet, jószág, szent erény:
mind tiszta, tiszta, tiszta fény:
brutális és bőr-fájdító,
kinzókamra, test-száritó,
járok a puszta közepén
ezerszer átnyilaz a fény
s a puszta fáj és fáj a táj
és fáj a szem és fáj a száj,
a test miatt, a rest miatt,
a tisztátalan test miatt,
Fáj mindenem, csapzott a tincsem,
s az Istennek árnyéka nincsen!

**Itt nem lehet pihenni, enni,
itt nem lehet csak hősnek lenni:
izzadni, aszni, túrni, menni.
(Vagy a Sátán szép árnyékába
szökdösni mint ezernyi kába,
az angyal trombitál utánuk,
de mindörökre mindhiába...)
Itt nem lehet csak hősnek lenni,
a hernyó-sorsot végigenni,
a gond gubóját átnyiszálni
s mint fény-pillangó égbe szállni.**

VITATKOZÁS A HIRHARANGGAL

Igaz,

én szeretem a galambokat, órákig elgyönyörködtetnek,
de kitekerem a nyakukat, ha leves kell nekem vagy beteg néniknek,
mert a galamb játékszer s a játékszernél több az ember!

Igaz,

én szeretem a virágokat, megszépítik házam táját,
de lekaszálok, ha virág kell az úrnapi körmenethez,
mert az Idő is eítapossa a Szépséget s az Időnél örökebb az Eszme.

Igaz,

én szeretem a testemet, jó fiatal cimbora még,
de bőjttem edzem bőrömet, tisztasággal cserzem,
jó dudája legyen lelkennek az angyalok hangversenyén.

Igaz,

én szeretem az Asszonyt, (mint ahogy szeretem a Férfit),
megszépíti ösztön-ágainkat,
bennünk gyökeredzik, mint a fagyöngy a tölgyben,
de tíz körömmel vájtam ki vérző húsomból,
tudjam tisztelni benne a testvért, az embert, a külön-életet
s jobban rám férjenek az égi madarak.

Igaz,

sok fekete van dalaiban, de a világ csupa fájdalom.
A próféták a fájdalom feketéjével kenték Izrael kerekeit.
A fájdalom keni a robogó örömök ragyogó kerekeit.

Igaz,

álmodozom a Minden Ember Tornyáról, véres máltert hordok rá,
de dinamitot tudnék alátenni, hogy anyagom legyen,
hogy tetőt építsek a viharban didergő Magyarország fölé,
mert az Emberiség csak álom s a Magyarország most-vérző valóság.

Igaz,

én szeretem a Családot, mert ez a biztonság és néha a boldogság,
de felgyújtottam a biztonság és a boldogság varázspalotáját,
mert a biztonságnál ihletőbb a bizonytalanság
s a beérkezett boldogságnál több a boldogtalan Szellem szabadsága.

Igaz,

én szeretem a szabadságot, de megragadtam Isten lépvesszőin.
Az Isten kalitkája kínos a lázadónak,
de végtelen, mint a mennybolt, aki örülni tud:
évszázadokig sem bírja átrepülni!

Igaz,

én szeretem a világot, mágnes hídjai csudamód villanyoznak,
de leromboltam a mágneshidakat magam mögött,
mert szent akarok lenni, az Istenhez akarok érni
s az Isten egy mosolya világokat ad nekem játékszerűl!

REPÜLJ!

Jajokkal vendégelt balek, te,
szemétdomb Jóbja, sár fia,
harsogva int a Biblia
s Isten ráírta homlokodra:
„Repülj!“

Repüld át a siralmak völgyét,
apró hernyó-látó köröd,
mert a Pokol lesz börtönöd,
ha nem tudsz innen elrepülni.
Repülj!

Ha Jézus nem hal meg kereszten:
hinnök, rossz tréfa az egész!
Repülj egérfogós egér!
Rozsdás vas, szikla, ólom, ember,
repülj!

A fajtalanság kígyó-láncán
vergődöl mint láncolt ebek.
Falánk és kapzsi testedet
vérségi lánc kapcsolja földhöz:
repülj!

Kezed-lábad bilincsbe verve!
Isten sem oldozhatja meg!
Bolond agyad, te nagy balek,
réád száz kalitkát kovácsol.
Repülj!

Mégis! Bilincsed szárnyasítsd meg,
a Biblia harsogva int.
Mert szentnek lenni annyi, mint
nehéz bilincsekkel repülni!
Repülj!

AZ ŐRÜLT SEKRESTYÉS

Én vagyok a világ sekrestyése.
Suttognak már felőlem, de ez szent örület.

Én is voltam erős, bohó és fiatal,
volt gyujtogató nagy fantáziám
s a mindenség minden gyertyája égett.

De gyanakodni kezdtem önmagamra:
hogy a fények visszíénye foszforeszkál
rajtam csupán s én csak tükör vagyok.

Leszámoltam s a fényeket megöltem.
Eloltottam az asszonyok kék és kökény szemét:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam a pipacsok piros lobogását:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam a vetések vékony zöld lángocskáit:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam az aranyak lidérces lángolását:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam a hír, dicsőség bengáli fényét:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam a csillagok halottakesti mécseit:
számomra mindörökre kialudtak.
Eloltottam a Nap, Hold husvétii gyertyáit:
számomra mindörökre kialudtak.

Megöltem mind s megjött az én időm:
fényleni kezdtem, mint a mesebeli kristály.

Most ez van csak:
van a világ, mely gyertyátlanul forog az űrben.
Én állok rajta s ragyogok, mint a mesebeli kristály.
Van a sötétség, mely beborítja a világot.
És valahol a sötétség mögött van az Isten.

És eljön értem egy griffmadár, vagy egy angyal
és akkor lesz a világ vége!

IMÁDSÁG SZENT TÉBOLYÉRT

Nap-álmú költöző madár vagyok
s itt gubbasztok az őszi mélabún,
mint barna, zörgő napraforgószáron.

Minden tollammal tudtam: mi a fény.
Karácsonyfákon fészket raktam én.
Fiúk szemében fészket leltem én,
lányok szemében megfészkeltem én.
Az elmulás fekete, vad vizén
mint óriás fény-szirmú lótuszok,
úgy ringtak a tündéri tavaszok:
lótusz-kelyhekben is fészkeltem én.

Voltak fiaim, voltak lányaim:
voltak kínjaim, voltak vágyaim,
örömeim, szomorúságaim,
— megtollasodtak s itt hagytak örökre.

Halál-szorongás ült a fény-körökre.
Valaki ízetlenné tette már itt
és őszivé a föld minden határit.

Repülni kezdek: havas vihar támad,
forrásból iszom, azt bugyogja: bánat,
rózsára nézek, azt sóhajtja: ősz,
a holdra nézek; baljós arca bőszt
és minden kertből rámpuskáz a csősz,
a halálszáju, dérszakállu Bánat.
Ez a sorsa a költöző madárnak.

Engem valahol Fény-országban várnak
s itt gubbasztok az őszi mélabún,
mint barna, zörgő napraforgószáron.
Szárnyam véresre nógatom, hogy szálljon.
És elindulni sehogy sem tudok.
És itten élni sehogy sem tudok.

Ha bennem van a fényes titkos törvény:
Isten, szent Mágnes, véghetetlen Örvény,
ragadj magadhoz, mint a messzi Dél
ragadja, húzza a kis csalogányt,
ne lépje itt a gyilkos, durva dér.

És odaér két bekötött szemével,
havas vihart olvaszt meg kis szívével.
Nekem erő kell, fény kell, szeretet kell,
nem telelek varjakkal, verebekkel.
A szentek tébolyával lepj meg engem
s téboly-szárnyon ragadj magadhoz engem!

PÉLDA A MUSTÁRMAGRÓL

I.

Jó egynéhány éve már, hogy ideküldtek Nagykaposra.
Nem volt rajtam semmi cafrang, nem volt bennem ravatal!
Gazdag voltam: nem volt semmim, görbe végű bottal jöttem,
minden úton otthon voltam, könnyű voltam: fiatal.

Mennyi vadlúd szállt azóta, mennyi fecske, mennyi gólya,
hol északról déli tájra, hol meg délről fölfele.
Cimborának tudtam volna állni bármely vadlúd mellé,
csak a szárnyam szétfeszíteni s szállni, szállni el vele.

S itt maradtam. Száz gyökérrel köt a sorsom száz dologhoz.
Meghízlalta testem-lelkem jó mennybéli Tútorom.
Kertben kazlak púposulnak, marhák bögnék istállómban,
van virágom, van galambom, borom, búzám, bútorom.

Mennyi lim-lom minden zugban, fiókokban följegyzések,
mennyi könyv a könyvespolcon, ládászámra levelek,
mennyi ember lett barátom: falon, szivben mennyi fénykép,
néha órákig lomczok, míg valamit meglelek.

Mennyi embert eltemettem, mennyi lakzin énekeltem,
én voltam a falu szája: szóvá formált érzelem.
Mennyi pogányt kereszteltem, mennyi vetést megszenteltem
s néha magam egy nagy Kézben oltókésnek képzelem.

S én voltam a hívek szíve. Szívem volt a csodamalmuk:
belém hányták bűneiket, lelkük csúnya ganaját,
csodamalom megörölte s két oldalon szórta, szórta
megbocsátás kalácslisztjét, lelki béke aranyát.

Hogy megnöttem! Ezer ágam: minden ágon gond teherlik,
bal zsebemben bölcsők vannak, mellemben csodamalom,
hátaamon az Isten háza, vállamon az önkeresztem,
jobb zsebemben temetők: száz friss hantú sírhalom.

Titkos szálló-helye lettem furcsa égi madaraknak,
kik századból más századba szelik ient a nagy utat.
Nem fájnak már földi gondok... Akkor remeg csak a lelkem,
ha fent húznak a batyutlan, szegény, szabad vadludak...

II.

Halász volt a Genezáret tava mellett Simon-Péter.
Senki. Semmi. Láthatatlan, mint a kis mustármagok.
De aki őt elvetette, Az vetette fent az ürben
Nap-magját és Föld-magját s a sok gyémánt-mag-csillagot.

Elvetette a nyomorba, testi-lelki kinlódások
trágyájába, katakombák sírgödrébe föld alatt.
S oly vaderöt zsúfolt belé, hogy a kis mag átalított
katakombák síri hantját s a szép pogány mocsarat.

Nőtt az új fa. Minden ága ember-kar lett és halászott,
a pogányság tengerében: ez volt Péter, a halász.
Törzsét vágta Traján, Néró, vadállatok vérét itták,
mégis nőtt és ahol állott: új bőr nőtt és új kalász.

Mennyi császár mart beléje, mennyi bölcs és bölcselőcske!
Gyermek-öklét rázta Robespierre, Voltaire, Danton és Marat.
Péter nőtt, nőtt és halászott. Népek tüntek el a földről,
vallásocskák: mind elnyelte az elmúlás-szahara.

Péter ránőtt a világra. Gyökerei a lelkekben
s az öreg föld minden egyes rétegébe szétfolyók.
Nem tudná már kiirtani senki, senki legfeljebb ha
billiónyi tonna bomba szétvetné a földgolyót.

Milliónyi már az ága. Egyik ága Indiában,
egyik karja Indiában halássza a lelkeket.
Másik ága Afrikában. Más Tibetben, más Japánban.
És a szíve a vén földnek időt és ritmust ketyeg!

Jobb zsebében Európa, bal zsebében Amerika.
A szakálla egész törvény-dzsungeleket rejteget.
Dómokat és klostromokat, könyvtárakat hord a hátán
s mind az Isten tudja mennyi milliónyi szenteket.

Eltűnnek a népbiztosok, országocskák, elnököcskék,
vallások és nem tud róluk majd csak a történelem.
De nő Péter, nő a Pápa, nő az Egyház (név nem fontos)
s ha majd a Föld kevés néki, akkor jö a végtelen...

MINDEN ÚT HOZZÁ VEZET

Most már nincs semmi baj!
Kirepültem magamból, mint a lepke a hernyóból.
Nem mondom, baj volt a keresztutakkal, százfele futottak,
nem tudtam az irányt, neki vágtam erre, nekivágtam arra,
mindig vissza kellett futnom és elkeseredtem.
Betértem a földi gondok csárdáiba s iddogáltam.
Ittak ott szegények, gazdagok, szépek és csúnyák, jók és rosszak,
költők és kanászok, bölcselők, bolondok, hősködők és gyávák.
A Csaplárosnak alighanem lólába volt, nem tudom,
de nagyon furcsa keserű italokat hordott...
A Füstösnek egészen Halál-pofája volt, nem tudom,
de hulla-szag áradt a hegedüből, mint a koporsókból...
Ittak az utasok a féltékenység, csalódás, gyűlölet italából,
ittak a bujaságból, hatalmi mámorból, gögből és csömörből,
sarokban volt a botjuk s a Csapláros jegyezte a rovásokat,
számozatlanul véste a vonásokat, vér csurgott a botokból.
Én is ittam, botomra is rovást csinált, de csak amennyi dukál,
mert kezemben tartottam, míg ittam a földi gondok csárdáiban.
Kótyagos fejjel még nehezebb volt vándorolnom.
Most már jó, kirepültem magamból, mint a lepke a hernyóból.
Minden megy magától, batyum lim-lomját kidobáltam,
batyumat is eldobtam, ruhámat is, megyek szent meztelenséggel.
A szerelmes mindenünnen odagondol és odatalál a Kedveshez,
a vándormadarak uttalan utakon biztosan mennek a Tavaszhoz,
úgy tudom, mint a madarak, hogy minden út Hozzá vezet,
mintha nyíl mutatná az utamat, egyenesen menetelek,
vígán megyek, könnyen, csordogál a könnyem orcámra,
orcámról karomra, karomról botomra, lemossa rovásom,
lemossa botomról rovásom: könnyű legyen számadásom...
(Valamely csárdában ottmaradt hernyó-hüvelyem,
szídnak a cimborák: megszökött Mécs Laci, közülünk való volt.
Igyátok csak cimborák, igyátok kívülről a boldogságot,
szerelem-akarnokocskák, hatalom-akarnokocskák,
pénz-akarnokocskák, boldogság-akarnokocskák,

költő-akarnokocskák, filozóf-akarnokocskák,
próféta-akarnokocskák, igyatek, rázzátok a rongyot,
kakaskák legyetek kis szemétdombocskákon,
vésse a Csapláros bototokra a rováásokat,
nehéz lesz számadástok, nem értek rá könnyezni,
a ti utatok is Hozzá vezet, mert minden út Hozzá vezet.)
Én már kirepültem magamból, mint a lepke a hernyóból;
menetelek és énekelek, énekelek és menetelek,
a csárdából kutyák csimpaszkodnak lábamba, mit árt az?
Ízomig ér foguk? csontig ér foguk? velőig ér foguk?
— de lelkemig nem ér foguk s a lelkemet páncélozzák a pikkelyek:
fülemüle-nyelvek páncélozzák lelkem, csuda-mód csattognak,
menetelek és énekelek, énekelek és menetelek,
folyókhöz érek: hidak nőnek, szakadékokhoz érek: összenőnek,
tengerhez érek: szétválnak, glédába állnak a vizek...
Áttüzesedett vas vagyok, piros parázs-ceruza vagyok:
Valaki piros utat rajzol velem Emberország térképére,
lehet, én nem tudom, menetelek és énekelek,
lehet, hogy a piros út mentén búza terem a tar sziklákon,
lehet, hogy virág terem, ahol soha se volt, öröm terem, ahol soha se volt,
lehet, hogy tekintetem ragasztó lett repedt család-falakon,
mint a fecskéfszek ragasztja a repedt házfalakat,
lehet, én nem tudom, csak menetelek és énekelek,
az ezerjőű terem, virágzik, nem tud az emberekről,
a fenyőfa terem, virágzik, nem tud az emberekről,
a fenyőfa terem és nem tud a karácsonyi örömökről,
én is termettem, nem jöttem prófétának, mi gondom másokra,
csak otthagytam hernyó-hüvelyem, menetelek és énekelek,
míg a botom rovástanal lesz könnyeimtől, könnyedén kivirul
s akkor átadom Neki, tüzze a szívére vagy a kalapjára...

VERNI KEZDEM AZ ARANY-HIDAT

Megkérdeztem a fecskéket, tülemléket:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a vágyakat, virágokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a folyókat, viharokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a kacagó tavaszokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a jégpáncélos teletek:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a Napot, Holdat, csillagrendszereket:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a bölcseleteket, eszméket, vallásokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a rózsanzínű bölcső-csónakokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

Megkérdeztem a fekete koporsó-csónakokat:

miért?

— Azért jöttünk, hogy továtünjünk.

**Megkérdeztem végül az Istent.
— Én nem jöttem és nem megyek,
én nem voltam és nem leszek:
én Vagyok!**

**Mi vár itt én reám?
Bölcső-csónakon jöttem, koporsó-csónak vár rám.
Eszmék emlőin nőttek, ereimbe csempészték az elmúlást.
Tavaszok voltak pajtásaim, viharokkal cimboráltam.
Nem akarok elmúlni a cimboráimmal.
Kapaszkodnám a fecskék szárnyába,
de a fecskék tovatűnnek.
Megnyergelném fiúk nyihogó tombolását,
de a fiúk tovatűnnek.
Lányok bimbózó bájain tutajoznék,
de a lányok tovatűnnek.
Mi vár itt én reám?**

**Arany-hidat verek hitből, reményből, szeretetből.
Az elmulás erecskéi, csermelyei, folyói felett,
tavaszok, eszmék, filozófiák felett,
emberek, Nap, Hold, csillagrendszerek felett,
az elmulás tengere felett,
arany-hidat verek Ahhoz,
aki nem jött és nem megy,
aki nem volt és nem lesz,
aki Van!**

PETER JENO
ajándék

TARTALOM

FALUSI HOLD ALATT

Az én házam	7
Mint a madarász	9
Örökké bizonytalanul!	11
Ki adja vissza?	12
Falusi hold alatt	14
Csak ennyi az egész	17
Levél Isten háta mögü!	20
Most jössz elő arany cipó?	22
Itt voltam. 1927	23

A SZEGÉNYEK TÜKRE

A szegények tükre	27
Kezdd el a tündérmesédet élni!	29
Egy hang a népből	31
Réquiem	32
—Nyárspolgár. 1929-ben	33
Öreg fák	35
A szolgálgeény szeretőjéhez megy	37
Falusi bál	39
Haj pajtás, kamerád!	41
Hajnali szerená	43
Ars poetica	44
Szegény lányok balladája	46
Ketten a csodafával	48
Szegény emberek	50
—A királyi három bánata	52

MAGYAROK

Magyarok	57
Sáros, szeretlek!	59
Egyszerű példa a varjakról	61
Régi dalok csókja rajtam	62
Gyónnak a magyarok	64
Kvaterkázó magyarok	65
Véletlenül	67
Falurossza	69
Kóborló elődöm	70

A TENGER FEKETE ÉS MÉLY MARAD

A tenger fekete és mély marad	75
Ibolyák szagával szalad a szél	76
A minden ember tornya lakhatatlan	77
A bővívész	79
Vagyunk!	81
Mi van a kirakat mögött?	83
Hóvihar	85
A mesgye siránkozik	87
Az örök mozdulat	89
Örök banalitás	90

Holló hintáz a toronyórán	92
De profundis!	94
Tudom, hogy fognak hívni téged!	96
Cséplés	98
Derű és csend	101
Ember vagyok	102
Az ember és az árnyéka	104

KAMASZOK

Nyár	109
Lányok, lányok boszorkányok	110
Gyóntak a lilliomok	112
Te is úgy jártál, mint a többi	114
Maturánsok	116
Modern ballada	117
Kamaszok	119
Húgocska kincset talált	120
Fiatál magyaroknak irtam	122

VERNI KEZDEM AZ ARANY-HIDAT

A Fény felé	127
Angelus	128
Szamár-testvér	129
Hinni	131
Maradok örök vőlegénynek	133
Az Istennek nincs árnyéka	135
Vitatkozás a hírharanggal	137
Repülj!	139
Az örült sekrestyés	140
Imádság szent tébolyért	141
Példa a mustármagról	143
Minden út hozzá vezet	146
Verni kezdem az arany-hídat	148